

**Západočeská univerzita v Plzni
Ústav umění a designu**

Bakalářská práce

**Západočeská univerzita v Plzni
Ústav umění a designu**

Bakalářská práce

**Vytvoření ilustrací pro knihu Julese Verna
Cesta do středu země**

Nicole Dürr

Pilsen 2012

**Západočeská univerzita v Plzni
Ústav umění a designu**

Oddělení výtvarného umění
Studijní program: Výtvarná umění
Studijní obor: Ilustrace a grafika-
Mediální a didaktická ilustrace

Bakalářská práce

**Vytvoření ilustrací pro knihu Julese Verna
Cesta do středu země**

Nicole Dürr

Vedoucí bakalařské práce: M.A. Barbara Šalamounová
Oddělení výtvarného umění
Ústav umění a designu
Západočeská univerzita v Plzni

Pilsen 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....

podpis autora

Obsah

1. PŘEDMLUVA	6
2. ŽIVOT A PŮSOBENÍ JULA VERNA	7
2.1 Biografické shrnutí	7
2.2 Cesta do středu Země	10
2.3 Vliv Julese Verna	13
3. ROZŠÍŘENÍ KNIHY	13
4. ILUSTRACE	15
4.1 Eduard Riou	15
4.2 Thomas Cantrell Dugdale	16
4.3 Martin Graf	16
4.4 Resumé	17
5. MOJE CESTA DO STŘEDU ZEMĚ	18
5.1 Důvody pro výběr díla	18
5.2 Volba motivů	19
5.3 Provedení	20
5.4 Prezentace	30
6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	32
7. RESUMÉ	33
8. SEZNAM PŘÍLOH	34

1. PŘEDMLUVA

Jules Verne je mnohými považován za otce science fiction¹, a ačkoliv toto tvrzení dosud nebylo ani potvrzeno, ani vyvráceno, jedno je jisté: Jules Verne je mistrem dobrodružné literatury. Jeho příběhy fascinovaly a dosud fascinují mladé i staré.

Protože jsem nikdy předtím neměla možnost zabývat se Vernovými díly, rozhodla jsem se, že se ve své bakalářské práci budu věnovat jeho knize „Cesta do středu Země“, která byla poprvé vydána ve Francii roku 1864². Práce na tomto díle mne neobohatila pouze o literární zkušenost, ale přinesla mi též spoustu radosti. Bavilo mne si toto dobrodružství představit a pak jeho jednotlivé úseky vyjádřit prostřednictvím obrazů.

V teoretické části své práce o díle osvětlím nejprve život a dílo autora v chronologickém pořadí. Následuje krátká recenze románu a udání pramenů a zdrojů inspirace Jula Verna. Dále se budu zabývat vlivem Verna na autory a umělce, kteří přišli po něm.

Dalším bodem mé práce je část věnovaná nakladatelům a ilustrátorům knihy, kteří budou probíráni chronologicky, a jejich individuální styl bude vysvětlen a zhodnocen.

V poslední části uvádím vlastní interpretaci knihy a dostávám se k důvodům, proč jsem si vybrala toto téma pro svou práci. Také se zde budu snažit vysvětlit jednotlivé prvky práce

¹ COLLECTION FEHRMANN; Auseinandersetzung mit dem Begriff Science Fiction
< <http://www.j-verne.de/abenteuer6.html>; 29.2.2012 >

² WIKIPEDIA ; Eintrag über Jules Verne
< http://de.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne; 29.2.2012 >

2. ŽIVOT A PŮSOBENÍ JULA VERNA

2.1 Biografické shrnutí

Jules-Gabriel Verne se narodil 8. února 1828 v přístavní čtvrti města Nantes jako syn advokáta. Byl nejstarší z 5 dětí. V mládí navštěvoval soukromou katolickou školu. Roku 1846 odešel po úspěšném ukončení studia na gymnáziu do Paříže, kde měl studovat práva¹.

Nejzvláštnější událostí jeho dětství bylo, když v jedenácti letech usiloval o přijetí na loď směřující do Indie. Předtím však, než mohl začít jeho život mořeplavce, byl Verne zadržen svými rodiči².

Období dětství a mládí autora bylo plné dobrodružných příběhů a dětských představ o plavbě po moři, které sdílel se svým bratrem Paulem.

V Paříži se Jules Verne během studia práv seznámil se zkušeným autorem Alexandrem Dumasem, st., k jehož nejznámějším dílům patří „Hrabě Monte Christo“ a „Tři mušketýři“. Dumas se stal budoucímu autorovi dobrým přítelem a chráněncem. V té době si také Verne uvědomoval, že jej zaměstnání jeho otce vůbec neláká, a čím dál více zanedbával své studium. Po jeho ukončení v roce 1849 se Verne nechtěl vrátit zpět a převzít kancelář svého otce. Místo toho si tedy vyhledal místo sekretáře ředitele divadla typu *théâtre lyrique* a napsal zde sám nebo ve skupině s ostatními autory několik divadelních her³.

Vedle toho, že pracoval pro divadlo, napsal Jules Verne vícero příběhů, mezi nimiž byl i příběh „Zajatci polárního moře“, který byl roku 1855 publikován v jednom časopise⁴.

Roku 1857 se oženil s vdovou Honorine Morelovou, která s sebou do

¹WIKIPEDIA ; Eintrag über Jules Verne
< http://de.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne; 29.2.2012 >

² BIOGRAFIE ÜBER JULES VERNE
< http://www.dieterwunderlich.de/Jules_Verne.htm; 29.2.2012 >

³ COLLECTION FEHRMANN; Biografie
< http://www.j-verne.de/verne_bio.html; 29.2.2012 >

⁴WIKIPEDIA ; Eintrag über Jules Verne
< http://de.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne; 29.2.2012 >

manželství přivedla dvě dcery z předešlého vztahu. Roku 1861 se jim narodil syn Michel. Aby mohl Verne rodinu uživit, přijal místo burzovního makléře.

V letech 1859 a 1861 podnikl Jules Verne s autorem Aristidem Hignardem cestu do Skotska a Norska, po čemž se znovu nadchl pro plavbu po moři.

Důležitou událostí pro jeho kariéru bylo setkání s vydavatelem Pierrem-Julesem Hetzelem v roce 1862. Ten mu vydal fiktivní příběh o cestování "*Cinq semaines en ballon*" (Pět neděl v balónu) a uzavřel s ním smlouvu na 20 let, přičemž měl Verne napsat 2 knihy ročně. Autor tak mohl nyní žít ze svého psaní.

Hetzel mu též pomohl navázat kontakt s různými učiteli, kteří ho jednak inspirovali a jednak mu předávali technické poznatky pro jeho romány. Vernovy příběhy tím už nebyly pouze dobrodružnou literaturou, ale dávaly základ novému žánru vědeckého románu¹.

Roku 1864 začal Hetzel vydávat časopis pro mladé *illustré d'éducation et de récréation* (v překladu Ilustrované pro výchovu a odpočinek), ve kterém poprvé zveřejnil Verneho příběhy pod názvem *Voyages extraordinaires* (Podivuhodné cesty) jako romány na pokračování. Později byly vydávány ještě v knižní formě. Knihy Verna byly krátce po svém zveřejnění přeloženy do několika jazyků a publikovány, což mu přineslo mezinárodní věhlas už za jeho života a přijetí do renomovaného Londoner Travellers Club. Členství ve Francouzské Akademii však bylo Vernovi 1883 zamítnuto², neboť tam byly jeho knihy považovány za neseřídní. To, že do svých knih zahrnoval technické poznatky své doby, se zdálo směšné mnoha literárním vědcům období romantismu. Jeho knihy pro ně měly cenu lehkých románů a také dnes je Verne často zmiňován v souvislosti s literární historií pouze na okraj.

¹COLLECTION FEHRMANN; Biografie
< http://www.j-verne.de/verne_bio.html; 29.2.2012 >

² WIKIPEDIA ; Eintrag über Jules Verne
< http://de.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne; 29.2.2012 >

Ale to, co připadá literárním vědcům úsměvné, je jeho tajemství úspěchu. Nejpozději od doby, kdy Verne napsal „*Le Tour du monde*“, byl uznávaným a bohatým mužem. Díky svému úspěchu si mohl dovolit více cestovat lodími. Jednou mohl lépe soustředit na svou práci¹.

Tehdy si Verne nechal vyrobiť svůj první vlastní člun „Saint Michel“. Život v Le Crotoy a neustálé výlety člunem jej inspirovaly k napsání knihy „20 000 mil pod mořem“².

Jeho manželka však nebyla s jejich životem tam zrovna spokojená, proto se kvůli ní rodina roku 1871 přestěhovala do Amiensu. Tam byl Verne roku 1872 přijat na Académie d'Amiens a 1888 zvolen městským radním pro oblast kultury. Přesto, že byl Vernův život úspěšný a spokojený, ležel na něm jeden stín. Jeho syn Michel rodině přinášel jen samé těžkosti, a proto byl roku 1876 umístěn do výchovného ústavu. To vedlo k hluboké propasti mezi otcem a synem, kteří se opět usmířili až v roce 1888³.

Rok 1886 je bodem obratu v autorově životě. Jeho duševně chorý synovec Gaston jej střelil do chodidla a Verne od té doby kulhal. V tomtéž roce zemřel jeho přítel Hetzel a rok nato jeho matka. Také jeho spisovatelská kariéra se chýlila ke konci, neboť jeho knihám chybělo čím dál více fantazie. Brzy Verne také prodal svou jachtu, aby mohl splatit dluhy svého syna, a poté se přestěhoval zpět do Amiensu⁴.

1897 zemřel Paul Verne a Jules se čím dál častěji potýkal se zdravotními problémy. Od oné příhody se synovcem trpěl při chůzi bolestí, v očích měl šedý zákal, stěžoval si na silné žaludeční potíže a křeč v jeho pravé ruce, způsobená psaním, mu téměř zcela znemožňovala další práci. Roku 1905 onemocněl Verne cukrovkou a zemřel v Amiensu 24. března ve věku 77 let⁵.

^{1 2 3 4 5} COLLECTION FEHRMANN; Biografie
< http://www.j-verne.de/verne_bio.html; 29.2.2012 >

2.2. Cesta do středu Země

Po celý život byl Verne fascinován cestováním a plavbou po moři. Už jako dítě o tom zkoušel psát příběhy a i když zpočátku psal jevištní dramata, psaní dobrodružných románů se nevzdal, dokud se s nimi jako spisovatel konečně neprosadil. Literární prameny, ze kterých čerpal inspiraci, jsou díla Victora Huga, Balzaca, Dumase, Defoeho a Wyße¹.

Technické poznatky si osvojil díky kontaktu s několika vědci a vynálezci, podporujícími jej tak, že mu předávali své znalosti a posílali mu stále nové zprávy o pokroku ve vědě. Do konce života si Verne vedl rozsáhlou kartotéku, do které shromažďoval všechny své zdroje inspirace, prameny a nápady².

Přitom Verne často překračoval technické možnosti své doby a vymýšlel, jak by se daly dále využít. Jako příklad lze zmínit jeho spolupráci s Felixem Tournachonem, známějším pod pseudonymem Nadar. Tournachon chtěl postavit obrovský létající balón, ve kterém by lidé mohli cestovat, což dalo Vernovi podnět k napsání příběhu „Pět neděl v balónu“³. Také později použil hlavní postavy létající balón, a to v knize „Cesta kolem světa za 80 dní“.

V „Cestě do středu Země“ používají profesor Lidenbrock a jeho průvodci Ruhmkorffovy lampy⁴, které mohly produkovat světlo prostřednictvím elektřiny. K tomu sloužila indukční cívka, vyvinutá

¹ DIE FASZINATION DER FERNE: Jules Verne;
Informationsmaterial der Jules Verne WEB-Site www.j-verne.de; Andreas Fehrmann, 2006
< www.j-verne.de/dokumente/Jules_Verne_Kurzbiographie_von_Fehrmann.pdf>

² WIKIPEDIA; Eintrag über Jules Verne
< http://de.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne; 29.2.2012 >

³ COLLECTION FEHRMANN; Biografie
< http://www.j-verne.de/verne_bio.html; 29.2.2012 >

⁴ COLLECTION FEHRMANN; Jules Verne und die Elektrizität: Kapitel 2: Die Ruhmkorfflampe
< http://www.j-verne.de/verne_technik01_1.html >
dodatek 1 - Ruhmkorffovy lámpa

Heinrichem Danielem Ruhmkorffem, která vyráběla světlo napětím ve skleněném válci s vakuem.

To, co ale může ještě více fascinovat než technické aspekty cesty, je spíše dobrodružství samotné. Čtenář následuje Verna z Hamburku na Island, kde postavy sestoupí pod zem. Odtud pokračují do středu Země, až se znovu dostanou ven na italském ostrově Stromboli. Přitom do knihy začleňuje své vlastní různorodé zážitky z cestování. Autor přesně popisuje jednotlivé etapy cesty. Profesor Lidenbrock a Axel začínají svou cestu u domu v Hamburku a nejprve cestují vlakem do Kielu, odkud se plaví lodí do Dánska. Po krátké přestávce pokračují na Island, kde se setkají se svým průvodcem Hansem, který s nimi má zůstat po zbytek cesty¹. Čtenáři neujde, že Verne na tomto místě již musel někdy být, nebo že přinejmenším musel sbírat zprávy a mapy, neboť zná zeměpisnou polohu jednotlivých zastávek stejně jako vzhled krajiny. Podkladem knihy byla zřejmě cesta do Skandinávie, kterou podnikl v roce 1861 s jedním přítelem².

Vernova detailní přesnost se v knize však neomezuje pouze na tento aspekt. Na cestě postavy stále znovu diskutují o geologických vlastnostech krajiny a popisují je. Tak vysvětluje profesor Lidenbrock ve 14. kapitole znaky výbuchu sopky, aby uklidnil svého synovce, který se bojí, že vybuchne sopka Snæffelsjökull. V následujících kapitolách jsou popisovány nejrůznější horninové útvary a je vysvětlen jejich význam pro světové dějiny. Tak odkazuje Axel v 19. kapitole na různé zkameněliny, které mu padnou do oka³.

Čím více se však postavy blíží ke středu Země, tím více se Vernova fantazie v knize prosazuje na úkor vědy. Ve 30. kapitole cestovatelé narážejí na podzemskou jeskyni, ve které je moře a která je osvětlována

¹ PROJEKT GUTENBERG, Die Reise zum Mittelpunkt der Erde 13.01.2012
<<http://projekt.gutenberg.de/suche?q=die+Reise+zum+Mittelpunkt+der+Erde&page=1>>

² COLLECTION FEHRMANN; Biografie
<http://www.j-verne.de/verne_bio.html; 29.2.2012>

³ COLLECTION FEHRMANN; Biografie
<http://www.j-verne.de/verne_bio.html; 29.2.2012 >

prostřednictvím elektrostatického jevu. Předtím, než se po voru vypraví přes moře, objevují v této jeskyni les plný obrovských hub. Když ale Verne píše o flóře a fauně tohoto neznámého světa, snaží se vždy najít reálný základ. Tak popisuje například slepou rybu, objevující se ve 32. kapitole jako druh, který podle něj může být označen za jesetera¹. Také mořské příšery v následující kapitole se zakládají na archeologických nálezech, přičemž se Verne v otázkách barvy a velikosti musel spolehnout na svou fantazii².

Poté, co cestovatelé unikli boji s mořskými příšerami, se dostávají do bouře, která je zavane na neznámé místo. Tam naleznou další odkaz na cestu Arne Saknussemma a udělají velkou chybu. Aby zprůchodnili cestu, po které šel Saknussemm, použijí vědci trhavinu. To však vede k výbuchu, který s sebou strhne pěšinu i s jejím okolím. Podzemní moře se vlije do pukliny a postavy jsou smeteny do hlubin Země. Přistanou na dně sopky, která je vychrlí na italský ostrov Stromboli³, kde opět spatří denní světlo. V tomto momentě musí skutečnost ustoupit do pozadí a dát prostor fikci, aby mohl být celý příběh doveden do šťastného konce.

Po krátkém odpočinku na ostrově odcestují postavy zpět, aby o svém dobrodružství mohli vypovědět vědeckému světu⁴.

Prostřednictvím této neskutečné cesty zavádí autor čtenáře do dosud neobjeveného světa, protože i když se události jeví díky mnoha shromážděným faktům tak hodnověrné, je nemožné dostat se tak blízko k jádru Země.

¹ dodatek 2 - ryba

² ³ ⁴ DIE REISE ZUM MITTELPUNKT DER ERDE; Jules Verne; 2. Auflage 2011, Arena Verlag GmbH, Würzburg 1967

2.3 Vliv Julese Verna

„Cesta do středu Země“ dala podnět k tomu, že se tímto tématem zabývalo několik autorů, a to už způsoby sobě vlastními. Tím se téma „vnitřního světa“ stále nově zpracovávalo¹.

Davysovy teorie², které Verne zmiňuje, nebyly dostatečně dokázány a jsou považovány za nesprávné. Přesto je toto téma dodnes fascinující a tato kniha byla nesčetněkrát zpracována v nejrůznějších provedeních a zfilmována.

3. ROZŠÍŘENÍ KNIHY

Jak už bylo zmíněno na začátku, byly Vernovy knihy publikovány vydavatelem Pierrem-Julesem Hetzelem ve Francii. Zpočátku se objevovaly v časopise *illustré d'éducation et de récréation*, brzy ale byly zveřejněny v knižním cyklu s názvem *Voyages Extraordinaires*. K prvnímu vydání v angličtině došlo 1871³.

Hetzel jako první rozpoznal potenciál mladého Verna. Měl na něj však vysoké nároky, přičemž mu měl Verne odevzdat tři knihy ročně, aby jejich spolupráce byla výnosná. Přesto byl Hetzel pro Verna více než pouhým vydavatelem. Často Verne vyvíjel příběhy podle Hetzelových zadání nebo společně upravovali hotové příběhy na jeho přání. Cílem vydavatele bylo zlepšit špatné vzdělání francouzské mládeže a představit jim vědomosti v zajímavé formě⁴.

¹ COLLECTION FEHRMANN; Jules Vernes „Voyages extraordinaires“ Band VE 3
<<http://www.j-verne.de/verne5.html>; 24.4.2012>

² WIKIPEDIA; Eintrag über Humphry Davy
<http://de.wikipedia.org/wiki/Humphry_Davy; 24.4.2012>

³ WIKIPEDIA; a journey to the center of the earth
<http://en.wikipedia.org/wiki/A_Journey_to_the_Center_of_the_Earth, 24.4.2012>

⁴ COLLECTION FEHRMANN; Der „Hausverleger“ Jules Vernes: Pierre-Jules Hetzel
<http://www.j-verne.de/verne_hetzel.html; 24.4.2012>

Naneštěstí smlouva částečně vedla k velkým kvalitativním rozdílům, neboť musel psát Verne příběhy, jen aby stále bylo co vydávat, a takto se nemohl soustředit na rozsáhlejší díla¹.

Roku 1871 byla kniha „Cesta do středu Země“ přeložena do anglického jazyka a vydána nakladatelstvím Griffith and Farran, které publikovalo především knihy pro děti a mládež. Bohužel přeložil první překladatel knihu velmi volně a změnil jména nebo dokonce části děje. Tak se jmenoval profesor Lidenbrock v prvním anglickém vydání Hardwigg a jeho synovec Harry².

Nový překlad byl uskutečněn 1877 Frederickem Amadeem Mallesonem při nakladatelství Ward, Lock, & Co. Tento překlad však též vykazoval některé odchylky od originálu. Je škoda, že je první překlad knihy v anglicky mluvícím prostoru stále ještě nejrozšířenější a je dodnes nově vydáván³.

Roku 1873 následovala první německá verze v Budapešti v deníku *Pester Lloyd*. Ve velkém vydání se román objevil ve sbírce Vernových děl od roku 1874 od nakladatelství A. Hartleben, které knihu tisklo ve Vídni a v Lipsku. První německé vydání bylo ale rok předtím publikováno ve velmi malém nákladu bratry Légrádovými v Pešti. Noviny *Pester Lloyd* patřily k jejich tiskárně⁴. 1881 se objevil první český překlad od Františka Kytky v Praze⁵.

¹ COLLECTION FEHRMANN; Der „Hausverleger“ Jules Vernes: Pierre-Jules Hetzel
<http://www.j-verne.de/verne_hetzel.html; 24.4.2012>

² WIKIPEDIA; a journey to the center of the earth
<http://en.wikipedia.org/wiki/A_Journey_to_the_Center_of_the_Earth>

³ NORTH AMERICAN JULES VERNE SOCIETY, INC; a note to new readers
<<http://najvs.org/readers.shtml>, 25.4.2012>

⁴ ALIEN CONTACT; Jules Verne im Ungarischen Lloyd 1867-1876
<http://www.epilog.de/texte/verne-jules-1828/Ungarischer_Lloyd_1867_1876.htm; 25.4.2012 >

⁵ WIKIPEDIA; Cesta do středu Země
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Cesta_do_středu_Země; 25.4.2012>

4. ILUSTRACE

4.1 Eduard Riou

Eduard Riou se narodil roku 1931 v Saint-Servan a byl žákem Charlese-Françoise Daubignyho a Gustave Doréa. Velmi dlouho spolupracoval s Hetzelem a svými ilustracemi doplnil několik knih jeho nakladatelství. Mimo jiné ilustroval i všechny knihy Verna. Ještě dnes se Riouovy ilustrace objevují v mnoha nových vydání Vernových knih. Silné stránky Rioua jsou jeho přírodní studie, které věrně zobrazovaly skutečnost a které stály za tím, že byl Riou pro Hetzelovi naučné romány tak důležitý. Pro knihy zhotovoval výhradně mědirytiny¹.

Při ilustrování se Riou řídil zcela autorovým² přáním a dával velký důraz na mnoho prostorové hloubky, aby tak imaginární krajiny lépe zachytil. Postavy často stojí v popředí a k pozorovateli se točí zády. Stěžejní je přitom prostředí a pozorovatel má společně s postavami žasnout nad zázraky tohoto zvláštního světa.

Postavy mohou být označeny za karikurní, někdy dokonce za komiksové. Jejich pohyby jsou velmi dynamické na obrazech, které na postavy zaměřují pozornost. Na obrazech zobrazujících krajinu jsou však jejich pohyby statické a opakují se podobné modely pohybu.

Riou někdy zachází s odstíny šedé velmi úsporně, takže se na obrazech sotva objevují skutečně temná místa. To částečně vede k difúznímu působení světla, které je velmi vhodné především pro podzemní scény. Aby toto působení zesílil, vědomě se Riou vzdává silných, vymežujících okrajových linií³.

¹ COLLECTION FEHRMANN; Der „Hausverleger“ Jules Vernes: Pierre-Jules Hetzel
<http://www.j-verne.de/verne_hetzel.html; 24.4.2012>

² WIKIPEDIA; Eduard Riou
<http://en.wikipedia.org/wiki/Eduard_Riou; 25.4.2012>

³ dodatek 3 – Ilustraci z Riou

4.2 Thomas Cantrell Dugdale

Dugdale žil v letech 1880 – 1952 a specializoval se hlavně na portrétovou malbu. Nové vydání s barevnými ilustracemi od Dugdala se objevilo v roce 1923 ve Velké Británii¹.

Barevnost akvarel často ustupovala do pozadí. Jejich hlavními odstíny jsou tóny modré a hnědé. Kromě ornamentů na obálce se autor vzdává jakéhokoli zdobení, aby nechal působit obrazy samy za sebe. Nejnápadnější rozdíl mezi těmito a ilustracemi Rioua spočívá ve velikosti postav. Dugdale jim samotným dává hodně prostoru na obrazech soustředících se obzvláště na zachycení krajiny².

4.3 Martin Graf

Martin Graf se narodil roku 1969 v Erlangenu. Studoval malířství v Norimberku a ilustraci v Hamburku. Když nakladatelství odmítla jeho práce, rozhodl se osamostatnit a založil vlastní nakladatelství s názvem *edition8x8*. Tento název je odvozen od velikosti jeho knih, které měly převážně formát osmkrát osm centimetrů. Ve svém nakladatelství vyrobil vícero knih, papírových skládaček, známek, závěsných dekorací a prostorových knížek³.

Prostorovou knížku vytvořil Graf také z románu Jula Verna. Pro svou funkci a provedení je kniha obsahově velmi zredukována a má spíše charakter obrázkové knihy než románu.

Zvláštní na této knize však je, že nám ji nepošlou celou hotovou, ale že si musíme jednotlivé části sami vystříhnout a poslepovat⁴. Jedině tak jsme

¹ JULES VERNES; Book Collecting Information
<<http://julesverne.ca/vernebooks/jvbkjourney.html>; 25.4.2012 >

² **dodatek 3** – Ilustraci z Dugdale

³ KINDERBUCHHAUS; Artikel über Martin Graf
<<http://www.kinderbuchhaus.de/2011/04/martin-graf/>; 25.4.2012>

⁴ **dodatek 5** - Pop-Up-kniha

schopni si o dobrodružství přečíst. Kresby jsou vedeny v černé a žluté barvě. Text je pro lepší přehlednost ručně očíslován po stranách kreseb. Strany se číslují zleva doprava, někdy ze shora dolů.

Postavy jsou na formátu opravdu malé a mají vždy stejnou velikost. Jsou jednoduché a díky svému výraznému oblečení od sebe lehce rozeznatelné¹. Nejnápadnější odlišnost od původního příběhu spočívá v tom, že chybí průvodce Hans Bjelke.

Styl knihy je jasný, naivní a vhodný pro děti. Přitom je kniha upřednostňována spíše dospělými sběrateli.

4.4 Resumé

Na základě knihy a jejích nových vydání se dají dobře vyzorovat změny v technických možnostech ilustrace a vlivy různých tendencí a stylů. Od mědirytiny Riouovy až po Grafovou knížku, kterou si čtenář vyrobil sám, uplynulo přes sto padesát let, kdy byla kniha interpretována nejrůznějšími způsoby. Nemohu říci, který autor je v mých očích lepší, protože každý má své silné a slabé stránky. Líbí se mi karikaturní postavy Riouva i křehké ilustrace Dugdala. Přesto mě nejvíce oslovuje interpretace Martina Grafa, protože maximálně redukuje text a do popředí staví ilustrace. Tímto se mu daří dát knihu k dispozici ještě zdaleka mladšímu publiku, než původně zamýšlel.

Také myšlenka nechat čtenáře dát knihu sám dohromady se mi velmi líbí, neboť tímto způsobem si člověk ke knize vytvoří zcela jiný vztah a je pyšný na svoji práci. Přesto jsem se při práci rozhodla pro klasický přístup ostatních ilustrátorů, neboť jsem si netroufala text jakkoliv zkrátit nebo pozměnit.

¹ dodatek 6 – Ilustraci z Martinu Grafa

5. MOJE CESTA DO STŘEDU ZEMĚ

5.1 Důvody pro výběr díla

Když jsem se rozhodla zabývat se knihou Jula Verna, bylo to především z osobních důvodů. Do té doby jsem žádné knihy od tohoto autora nečetla, a tak jsem měla dobrou příležitost věnovat se tomuto textu naplno. Rozhodnutí zpracovat „Cestu do středu Země“ padlo více méně náhodně, neboť jsem měla v úmyslu ilustrovat „20 000 mil pod mořem“. Když jsem však začala román poprvé číst, vzbuzoval ve mně čím dál větší zájem a začala jsem přemýšlet, jak bych mohla své představy o knize vyjádřit prostřednictvím obrazu.

Na počátku byl nápad pojmout knihu jako deník vypravěče. Proto jsem hledala příklady písma Sütterlinu¹, které bylo v Německu dlouho rozšířeno jako psané písmo, a promýšlela různé možnosti kožené vazby². Velikost knihy měla být od 24 cm krát 17,5 cm, protože tento se tento formát dobře uchopuje. Od tohoto způsobu ztvárnění knihy jsem ale ustoupila, protože by nemohl být realizován v kombinaci s mými ilustracemi. Chtěla jsem spíše podat živé pojetí dobrodružství, než detaily a krajiny, jak tomu bylo zvykem ve správném cestovním deníku. Z toho důvodu jsem se rozhodla pro klasický způsob ilustrace.

Dále jsem chtěla vytvořit jak jednobarevné, tak i vícebarevné ilustrace a začala jsem vyrábět 21 kreseb tužkou a 11 akvarely. K tomu jsem si vyhledala vhodný typ písma - „Minion Pro“, který se pro formát knihy hodí. Pro serifové písmo jsem se rozhodla z důvodů čitelnosti a klasického charakteru románu.

¹ dodatek 7 – písmo Sütterlin

² dodatek 8 – nápadu pro Cover

5.2 Volba motivů

Volba motivů byla vždy ta lehčí část, neboť ilustrace v knize by od sebe měly být umístěny v pravidelných intervalech a zároveň by měly ukazovat nejdůležitější nebo nejzajímavější etapy cesty. Věřím, že se toto podchycení důležitých skutečností v práci do jisté míry povedlo.

Nejdůležitějšími obrazy knihy jsou podle mě obraz na obálce knihy a frontispis vedle titulu knihy. Ilustrace na obálce má pobídnout čtenáře do čtení a vzbudit v něm zvědavost. Rozhodla jsem se proto pro ilustraci sopky, kde postavy zahájily sestup do středu Země¹. Sice by tato ilustrace mohla prozradit něco z obsahu knihy a také není jedním z nejzajímavějších motivů, zato ale znázorňuje vstup čtenáře do světa knihy. Pro frontispis byl naproti tomu vybrán motiv, který ukazuje postavy sestupující do tmavé chodby². Čtenář otevřel na tomto místě román a nyní následuje příběh o cestě do hlubin naší Země. Také zde jsem příliš nechtěla předjímat vlastní příběh.

Na předsádku, která spojuje knihu vepředu a vzadu s deskami, jsem nakreslila mapu cesty³. Ta je mým jediným nápadem, který jsem mohla v tomto výtvoru využít, neboť podporuje koncept mé ilustrace na přední straně a frontispisu. Mapa začíná sopkou Snæffelsjökull a ukazuje chodby, kterými badatelé procházejí, až se dostanou na místo velké jeskyně hluboko pod zemí. Kresba jeskyně končí na pravé straně a pokračuje na levé straně zadní předsádky, kde cesta k sopce Stromboli končí. Takto jsem mohla pojmout celý příběh jako jednu kresbu, aniž bych prozradila příliš z děje příběhu.

V ilustracích jsem chtěla zvýraznit neobvyklé nebo rozhodující body příběhu prostřednictvím barevných obměn. Přitom jsem posadila okouzující

¹ dodatek 9 - Cover

² dodatek 10 – frontispis

³ dodatek 11 – mapu cesty

krajiny, které Verne popisuje, do širokého formátu, na kterém se daly dobře vystihnout.

5.3 Provedení

Protože už jsem v části o volbě své práce mluvila o obálce a frontispisu, nyní se budu více zabývat ilustracemi nacházející se v příběhu.

Kniha začíná představením profesora Lidenbrocka a jeho svérázného charakteru. Abych text podpořila, nakreslila jsem k tomu jeho portrét, který se dívá z levé strany textu doprava. Neúmyslně jsem tuto postavu zobrazila podobně jako Riou¹, ačkoliv jsem předtím jeho práce neviděla. Chtěla jsem co nejlépe vyjádřit manickou část charakteru tohoto muže v jeho obličejových rysech a pohybech. Proto jsem jej v následujících situacích nakreslila s pokrčenýma rukama a ve stoji vzpřímeném. Je si naprosto jistý tím, co dělá. Jeho synovce Axela jsem se naproti tomu snažila ukázat v různých postojích, neboť jeho charakter není tak pevný. Snáší strasti, diví se a zoufá si v situacích, kdy profesor v nezvratné víře ve svůj úspěch kráčí vpřed.

Další ilustraci jsem připojila k následující kapitole. Jedná se o zašifrovaný lístek Arneho Saknussemma², který ležel v profesorově knize. Ve většině variant textu byly runy, stojící vedle sebe, připojeny do textu. Když jsem to viděla, vrátila jsem se ke svojí první myšlence a nakreslila jsem lístek s runami jako ilustraci. Obměnila jsem však své původní nápady na tuto kresbu a připojila jsem k tomu ještě jednu ruku, která psaní drží, abych opět přivedla na obraz postavy.

První barevná ilustrace a tím i první důležitý zvrát příběhu se objevuje ve 4. kapitole jako velký obraz na dvou stranách³. Axel objeví tajemství stojící za lístkem a zpanikaří. Zjistí, že Arne Saknussem cestoval ke středu Země

¹ dodatek 12 – profesor Lidenbrock

² dodatek 13 – zpráva z Arna Saknussemu

³ dodatek 14 - objev

a obává se - ne bezdůvodně, jak se brzy ukáže - že její jeho strýc v tomto počínání bude následovat. Osvětlení této scény jsem chtěla velmi ztlumit, aby tím vynikly krb a lampa na stolku. Hlavními barvami jsou zelená, barva Axelova oblečení, a červenohnědá barva interiéru.

Postavu jsem na formát posadila vlevo a je co největší, aby upoutávala pozornost. Jako protiváhu jsem vpravo nechala krb zobrazený do půlky. To vytváří úhlopříčku, která neurčuje pouze místnost, ale také se drží děje, protože se Axel jen o chvíli později pokusí zprávu Saknussemma hodit do ohně, aby se cestě do středu Země vyhnul.

Prostřednictvím barvy a kompozice jsem se pokusila podat jeho rozpolcenost nad tím, zda to má profesorovi říci či ne, a jeho starosti s následky svého objevu.

K 6. kapitole jsem připojila dvě malé kresby grafitem, které mají stránky oživit, než přijde další větší ilustrace¹. Můžeme zde vidět profesora s Axelem, jak vášnivě diskutují o tom, jestli cesta do středu Země má nebo nemá smysl. Umístila jsem je na spodní okraj stran, aby mezi nimi mohl stát text a rozhovor. Jak už bylo dříve zmíněno, ztvárnila jsem přitom profesora, jak stojí vzpřímeně a klidně argumentuje, zatímco Axel se v zoufalství hrbí a snaží se najít další argumenty, kterými by ho mohl přesvědčit.

Do 8. kapitoly jsem dodala kresbu těchto dvou ve vlaku na celém formátu². Zde pro mne bylo neskutčné rozhodnout se, jakou scénu zobrazit, protože se nabízel rozhovor mezi Axelem a jeho milou Margareth i přípravy na cestu. Přesto jsem nechtěla do kresby zahrnovat Margareth, protože by se neobjevila na žádné další ilustraci. Vhodným se mi nezdálo ani zpracování příprav na cestu.

Na scéně ve vlaku jsem se snažila věnovat pocitům postav. Profesor, který sedí čelem k pozorovateli, si je sebou a svým počínáním zcela jistý,

¹ dodatek 15 - hádka

² dodatek 16 – cesta s vlakem

na tuto šílenou cestu.

V 9. kapitole přichází další větší ilustrace¹. Zobrazuje věž kostela nedaleko Kopenhagenu, na kterou oba badatelé vystoupí, aby Axel přemohl svůj strach z výšek. Toto byla jedna z mála ilustrací Rioua, které se nachází ve vydání „Cesty do středu Země“, kterou jsem si vypůjčila. Ze začátku mi vadil způsob vyobrazení věže, neboť jsem takový neobvyklý tvar nikdy neviděla a myslela jsem si, že si věž ilustrátor vymyslel. Proto jsem se zkusila zamyslet nad vlastní verzí, která by nebyla tak neobvyklá. Ale pak jsem na internetu objevila digitální verzi originální knihy se všemi obrazy Rioua a prostřednictvím popisku obrazu jsem se dozvěděla, že tato věž skutečně existuje. Tak jsem se rozhodla provést ilustraci podobným způsobem jako on, protože tento ilustrátor provedl zobrazení velmi dobře. Nakreslila jsem však ještě část budovy, která k věži patří, aby stavba vypadala reálněji.

V 10. kapitole jsem neprovedla ilustraci cesty na Island, zato jsem ale v 11. kapitole použila akvarely. Zde Axel a profesor Lidenbrock poprvé potkávají svého budoucího průvodce Hans Bjelkeho². Snažila jsem se pojmout profesorovu bujarost v této situaci a dát ji do kontrastu s neochvějným klidem tohoto obyvatele Islandu.

Při kompozici obrazu jsem proti sobě postavila oba příchozí z Hamburku a islandského vesničana. Řez v obrazu, který prochází domovní stěnou, vznikl na tomto spíše z nutnosti, podtrhuje ale rozdíly mezi postavami.

Ve 12. kapitole jsem shrnula cestu z Reykjavíku do vesnice Stapi na úpatí sopky Snæffelsjökull prostřednictvím velkého obrazu, který je vsazen pod textem. Přitom jsem dávala důraz spíše na krajinu, než na postavy. Chtěla jsem představit skromnost Islandu³.

¹ dodatek 17 – Frelserská kostel

² dodatek 18 – profesor Lidenbrock a Axel zastihují Hansa

³ dodatek 19 – cesta

V 15. kapitole jsem začala s velkou kresbou na dvou stranách zobrazující výstup na Snæffelsjökull¹. Tato práce mi nejdříve dělala potíže, protože bylo těžké skloubit malé postavy s velkým sopečným masivem na tak vymezeném formátu. Dalším problémem byl povrch půdy, protože postavy stoupaly nahoru po štěrku a kamínkách. Musela jsem najít kompromis v detailech, který měl zajistit, aby se na obraze postavy neztratily a aby zároveň struktura půdy zůstala zachována. Myslím si však, že jsem tento úkol uspokojivě zvládla.

Na konci navazující kapitoly je malá kresba kamene², kterou Arne Saknussem opatřil svým jménem, aby tak označil cestu. S touto kresbou jsem asi nejméně spokojená, neboť jsem neuměla rukopis zobrazit tak, jak jsem chtěla. Kresbu jsem však nechtěla dále poškodit dalším zkoušením a pokusila jsem se udělat z toho to nejlepší, co jsem mohla.

V 18. kapitole vytvářím spojení mezi ilustrací a frontispisem, protože jdou postavy poprvé chodbou do vnitřní části Země³. Tentokrát jsou postavy pouze částí popředí místo toho, aby byly zobrazeny jako siluety v pozadí. Tímto jsem se také pokoušela vyvolat totéž barevné ladění.

Jeskyně je ve 20. kapitole jedinou dvoustránkovou kresbou⁴. Nejdříve jsem plánovala provést ji akvarely, rozhodla jsem se však jinak. Abych vyjádřila velikost jeskyně a kvalitu uhelných žil, použila jsem grafitovou tužku. Tak jsem mohla vytvořit hlubokou temnotu.

Postavy jsem zobrazila tak malé, abych mohla více popsat velikost jeskyně. Bohužel byly kvůli velkému zmenšení rozměry trochu deformovány a jejich obličej, ruce a nohy vykazují mírnou disproporci.

Aby se postavy na obraze zcela neztratily, dala jsem na ně světelný

¹ dodatek 20 - Snæffelsjökull

² dodatek 21 - odkaz

³ dodatek 22 – cesta do středu země

⁴ dodatek 23 – velký jeskyně

důraz a nechala jsem horniny kolem nich světlé. Kontrast k tomuto jsem položila hned vedle, v nejhlubším stínu jeskyně, aby její velikost působila větším dojmem.

Scéna v 22. kapitole ukazuje, jak Axel následkem nedostatku vody upadl a jak se o něj jeho strýc a Hans starají¹. Ze začátku jsem Hanse do kompozice nechtěla začleňovat, rozhodla jsem se ale jinak, protože se tím přispívá k větší harmonii na obraze. V pozadí nejsou žádné detaily, které by s postavami příliš konkurovaly, a místo toho je zde vyobrazena situace, jejíž nejsvětlejší bod je v prostoru mezi třemi muži.

Předmětem mé vlastní kritiky se stal na obraze Axelův obličej, na kterém se mi úplně nepodařilo zachytit útrapy způsobené nedostatkem vody, aniž by vypadal příliš staře. Nejsem spokojená ani s výslednou perspektivou. Jeho obličej jsem chtěla nakreslit z pohledu zespoda, protože je jeho hlava podpírána pouze rukama jeho společníků, a to se mi do jisté míry podařilo. Přesto je přechod od krku k bradě příliš tvrdý a nedefinovaný. Tuto chybu jsem bohužel neuměla navzdory několika pokusům opravit.

Následující ilustraci jsem připojila krátce nato ve 23. kapitole². Do úhlopříčky jsem postavila Hanse, krumpáč a ostatní postavy, abych zkřížila pohyb vody a položila střed na místo, kde se krumpáč zarážejí do země. Abych na toto místo soustředila pohled ještě více, rozhodla jsem se učinit jej nejsvětlejším bodem obrazu. Nejtmaší bod tvoří profesor a Axel. Ti by měli zmizet ze zorného pole a pozorovatel by je na scéně měl vnímat pouze okrajově.

Protože je 24. kapitola velmi krátká, nachází se další ilustrace až ve 25. kapitole. Zpočátku jsem pro scénu dne odpočinku měla připravenou podobnou kompozici jako pro Axelovo zhroucení, nakonec jsem ale postavy

¹ dodatek 24 - nedostatek

² dodatek 25 – Hansový potok

rozmístila v prostoru dále od sebe¹. Také zde jsem bez nějakého zvláštního záměru vybrala seskupení ve tvaru trojúhelníku, které však je uprostřed překříženo potokem. Tak jsem chtěla lépe zobrazit úzké okolí chodby a dát potoku více prostoru.

Jednostránkový obraz zhotovený akvarely ve 27. kapitole ukazuje Axela, který je v temnotě sám². Toto místo mi připadalo velmi důležité, protože jednak vyvolává silné pocity a jednak se dotýká živočišného strachu lidí ze tmy. Postavu jsem umístila na střed, abych tím vytvořila pocit osamocení a ztracenosti. Bohužel jsem se při zobrazování temnoty dostala na hranice akvarelových barev, neboť jsem přišla do bodu, kdy jsem okolí nemohla ztmavit jinak, než že jsem jej namalovala na černo.

Vzhled profesora a Axela v 29. kapitole jsem zobrazila pouze na malé kresbě, neboť krátce nato následuje dvoustrana s prvním pohledem na moře Lidenbrock. V prvním návrhu se profesor nevyskytoval a Axel stál na vnitřní straně vedle textu. Chtěla jsem tím docílit plynulý přechod k následujícím ilustracím. Od toho mě ale odradila skutečnost, že by tak k sobě postava a text byly nepříjemně tlačeny. Místo toho jsem se rozhodla pro kresbu na konci kapitoly, která podává moment znovusjednocení lépe³.

Vzhled oblečení pro mne přitom byl velmi důležitý, protože jsem se tak pokusila vyjádřit účinky Axelova bloudění, aniž bych se zde příliš dostala do detailu.

Pro ilustraci ve 30. kapitole jsem nenalezla žádný jiný způsob, jak podat velikost podzemního moře, než že jsem jej zobrazila na obou stranách⁴. Chtěla jsem, aby čtenář mohl cítit přemáhající sílu moře, kterou při tomto pohledu zažily postavy. Ty jsem na obraz musela namalovat opravdu

¹ dodatek 26 - přestávka

² dodatek 27 - opouštět

³ dodatek 28 - zranění

⁴ dodatek 29 – moře Lidenbrock

velké, protože bylo těžké najít pro jednotvárnou spoustu vody zajímavý úhel pohledu. Pro oblohu a vodu jsem vybrala bledé tóny, abych splnila požadavek nepřirozeného osvětlení. Také jsem zkusila vnést na oblečení postav více světla.

Nato následuje další dvoustranná ilustrace v téže kapitole, zobrazující les obrovských hub, na který dobrodruzi narážejí¹. Snažila jsem se zde znázornit jinakost a podzemní svět. Ve srovnání s předchozím obrazem akvarely jsem se na tomto obraze pokoušela udržet postavy co nejmenší a nenápadné, abych ukázala, že by se v tmavém lese mohly lehce ztratit. Odklonila jsem se zde od Vernových popisů a využila jsem zajímavou úvahu, kdy jsem spodní stranu hub namalovala na fialovo. Obecně jsem se rozhodla, že popisovanou flóru nebudu zobrazovat nebarevně, jak si to Verne představoval.

Ve 32. kapitole jsem připojila kresbu ryby, kterou cestovatelé chytili². Orientovala jsem se na základě popisů živých jeseterů a části jejich těla jsem zvětšila nebo zmenšila způsobem, jakým je Verne popisoval. Chtěla jsem mít jistotu, že tak bude kresba důvěryhodnější. Také mi to ale zjednodušilo práci v tom, že už jsem nemusela tvar ryby sama vymýšlet.

Při volbě formátu ve 33. kapitole jsem měla potíže. Na jednu stranu jsem chtěla dát dostatečný prostor boji s pravěkou mořskou příšerou, na stranu druhou jsem už předtím ilustraci moře Lidenbrock a lesa obrovských hub věnovala dvě strany³. Abych vytvořila na obrazech nerovnováhu, rozhodla jsem se pro menší variantu. Kompozici jsem rozdělila tak, že je vor v popředí a pozorovatel pozoruje společně s postavami boj odehrávající se před nimi. Nechala jsem znovu působit barvy obrazu ze 30. kapitoly.

V navazující kapitole jsem si opět vybrala podobné rozdělení obrazu

¹ dodatek 30 – Houby....

² dodatek 31 - ryba

³ dodatek 32 – Dinosaurů boj

jako na obrazu s cestou ke Stapi¹. Tak jsem mohla vytvořit spojení obrazu a textu, ve kterém je zjevná šíře moře, ale není tím bezdůvodně ztraceno příliš mnoho prostoru. Jako na obrazech akvarely jsem se i zde snažila vytvořit grafitovou tužkou difúzní osvětlení a s odstíny šedé jsem zde zacházela velmi úsporně.

Ve 36. kapitole skupinu překvapí bouře². Bylo pro mne těžké rozhodnout se zde pro motiv obrazu, protože se přímo nabízela jak bouře, tak také příhoda s kulovým bleskem. Nakonec jsem volila bouři, protože je momentem v příběhu ukazujícím zlomový bod cesty. Takto jsem mohla obsahově propojit předcházející kresbu a kresbu v následující kapitole.

Abych znázornila nebezpečí a bezvýchodnost situace, nakreslila jsem ve vysokých vlnách vor co nejmenší. Chtěla jsem, aby si s ním příliv a odliv hrály jako s hracím balónem. Oblohu jsem posadila k moři v poměru dvě ku jedné a pro vodu jsem vybrala namíchanou barvu z různých modrých a zelených odstínů. Tak mělo ohrožení v této situaci být ještě znatelnější. Největší starostí pro mne byl poměr barev na míchání, protože jsem nikdy předtím bouři nemalovala. Bylo pro mne nesnadné vytvořit spojení mezi světly a temnotou, aniž bych vytvořila nijakou barevnou kaši.

Na ilustraci ve 37. kapitole byl stěžejní bod položen na Axela³. To jsem učinila ze dvou důvodů: prvním je, že se Axel probudil sám na pláži, neboť jeho společníci byli zaneprázdněni zachraňováním voru, a snahou zorientovat se. Druhým důvodem je, že jsem tak nejlépe mohla zobrazit pocit úlevy a klid po bouři. Jako u předchozích zobrazení klidného moře jsem vsadila na světlé difúzní osvětlení a pokusila jsem se vzdát se tvrdých stínů.

¹ dodatek 33 - gejzír

² dodatek 34 - bouře

³ dodatek 35 - ztroskotání

Největšími rozdíly v tmavosti jsem si ponechala pro postavy a Axel byl z okolí vyzvednut.

Na konec kapitoly jsem připojila další malou kresbu, která ukazuje kompas a profesorův poznámkový blok¹. Bylo to proto, že kompas od této chvíle v příběhu začíná hrát důležitou roli.

Ve 38. kapitole našli Axel a profesor prehistorickou lidskou lebku². K této kresbě jsem přistupovala tak, jako předtím k výše zmíněné rybě. Nejdříve jsem si nastudovala vzhled normální lidské lebky a pak jsem si prohlédla tvary hlavy v různých časových obdobích. Došla jsem k závěru, že musí být zadní část a čelo plošší. Také jsem vymodelovala výrazněji nadočnicové oblouky a jařmovou kost.

U ilustrace ve 39. kapitole jsem se rozhodla pro zcela jiné barevné ladění než u předchozí. Obrův les jsem chtěla oživit, a tak jsem namíchala barvy ze žlutých a zelených tónů³. Mamutům jsem dala podobnou barvu jako trávě. Přitom jsem logicky usoudila, že se pro svou ochranu musely opticky přizpůsobit okolí.

Abych znázornila rozdíly ve velikosti, zobrazila jsem postavy na obraz co nejmenší. Bohužel mám pocit, že jsem to zde přehnala a logičtější by možná bylo, kdyby velikostní rozdíl mezi stádem mamutů a postavami nebyl tak velký.

Ve 40. kapitole narážejí postavy na nový odkaz Arneho Saknussema⁴. Naleznou jeho dýku a náčrt, který udělal kamenem před jeskyní. Kompozici jsem uspořádala tím způsobem, abych vyvolala pocit hloubky a narušila skalní povrch okolí.

¹ dodatek 36 - kompas

² dodatek 37 - lebka

³ dodatek 38 – velký les

⁴ dodatky 39 – cesta z Saknussemu

V 41. kapitole udělají postavy velkou chybu a použijí výbušninu, aby se zbavili překážky v průchodu na cestě. Tím se naruší statika okolí a postavy jsou s vorem strženy do nově vytvořené díry¹. Abych zdůraznila tlak proudu v hlubinách, rozhodla jsem se pro středovou perspektivu. Opět jsem si nebyla jistá strukturou vody, věřím však, že jsem její představu znázornila dobře. Co se barevnosti týče, rozhodla jsem se zejména pro chladné a tmavé tóny, protože se v průchodu nenacházejí žádná světla.

Na ilustraci v následující kapitole můžeme vidět, co dělají postavy ve fázi odpočinku na svém bloudění. Když jsem začínala přemýšlet o kompozici obrazu, chtěla jsem dát všem třem postavám mnoho prostoru, rozhodla jsem se však jinak, neboť jsem tuto strukturu už jednou použila. Místo toho jsem hlavní pozornost zaměřila na profesora a jeho pozorování, zatímco ostatní mizí ve stinném pozadí². Za tímto účelem jsem jeho obličej učinila nejsvětlejším bodem kresby.

Ve 43. kapitole vidí badatelé, že přistáli v sopce³. Na tomto obraze hraje nejdůležitější roli osvětlení. Červeně zářící světlo přichází zespoda, proniká modravou vodou a dotýká se černých skal. Přitom jsem chtěla nechat postavy vyjádřit svůj emoční stav. Hanse jsem s jeho typickým stoickým klidem umístila do pozadí. Do popředí jsem přivedla Axela, který je zasažen zoufalstvím a obavami, a profesora, který na situaci reaguje uvolněným optimismem. Takto jsem zkusila ukázat silný emocionální kontrast mezi postavami v této nebezpečné situaci.

Pro konečný výbuch sopky ve 44⁴. kapitole nebyly tyto tři postavy opětovně tematizovány. Místo toho jsem nakreslila okolí Stromboli podobným

¹ dodatek 40 - katastrofa

² dodatek 41 – teorie z profesoru Lindenbrocku

³ dodatek 42 - výbuch

⁴ dodatku 43 – sopka Stromboli na Itálii

způsobem, jakým jsem to předtím provedla u sopky Snæffelsjökull, abych tím uzavřela kruh cesty. Tuto sopku jsem však více vystínovala a důraz byl dán na rozdíly v šedých odstínech krajiny, jako jsem to udělala u ostatních kreseb. Také jsem postavám téměř nedala prostor, protože jsem pokládala za důležitější prostředí, ve kterém se nacházeli.

Poslední ilustrace v 45. kapitole se znovu týká kompasu¹. Axel ukazuje profesoru Lidenbrockovi, že stříelka kompasu, který s sebou měli na cestě, změnila po bouři směr a nyní ukazuje na jih a ne na sever, jak je obvyklé. Tak bylo dokázáno, že skutečně překročili střed Země. Abych tuto skutečnost zdůraznila, soustředila jsem se pouze na ruce obou postav s kompasem. Do pozadí nebyly umístěny žádné další předměty, což mělo přispět k tomu, aby pozornost od kompasu nebyla odpoutávána.

5.4 Presentace

Jak už bylo zmíněno v bodě 5.1, nejprve jsem myslela, že by možností ztvárnění mohl být kožený deník. Protože se to ale z důvodů vysokých nákladů nedalo uskutečnit, rozhodla jsem se o pozměněnou formu kožené vazby. Nechala jsem knihu vsadit do plátěné vazby a vytvořila ochrannou obálku s koženým potiskem. Písmo jsem se snažila vytvořit jako natištěná, lehce se odlupující zlatá písmena a ilustraci jsem posadila do kruhu, který se jím barvou podobal.

Rozhodla jsem se pro tento typ ztvárnění, protože důležitou částí prezentace mé knihy je opravdový mosazný kompas, který jsem připojila ke své práci. Abych uložila svou knihu a kompas na bezpečné místo, nechala jsem si pomoci při zhotovení dřevěné krabice, ve které může být vše přepravováno. Přirozená barva dřeva se mi přitom líbila nejvíce, a proto nebylo třeba použít barevného laku nebo mořidla.

¹ dodatek 44 – důkaz

V krabici určené k prezentaci můžeme dále najít dvě záložky¹, které jsem pro knihu vyrobila. Tyto jsou však vloženy v knize a jsou vidět, až když se kniha otevře. Na jednu jsem znovu zobrazila les obrovských hub, neboť se tento motiv pro úzký formát dobře hodí, a pro druhou jsem vybrala pohled přes moře Lidenbrock, který jsem ztvárnila podobně jako Riou na jedné ze svých ilustrací.

¹ dodatek 45 – záložky

6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

Die Reise zum Mittelpunkt der Erde; Jules Verne; 2. Auflage: Arena Verlag GmbH, 2011.
ISBN 978-3-401-06375-1

b) Internetové zdroje

1. PROJEKT GUTENBERG, Die Reise zum Mittelpunkt der Erde 13.01.2012
<<http://projekt.gutenberg.de/suche?q=die+Reise+zum+Mittelpunkt+der+Erde&page=1>>
2. SÜTTERLIN-SCHRIFT LESEN, Sütterlin-Schrift schreiben lernen 20.01.2012
<<http://www.suetterlinschrift.de/Lese/Sutterlin0.htm>>
3. OMNIGLOT, online encyclopedia of writing and language 20.01.2012
<<http://www.omniglot.com/writing/german.htm#suetterlin>>
4. COLLECTION FEHRMANN, Jules Vernes „Voyages extraordinaires“ 29.02.2012
<<http://www.j-verne.de/verne5.html>>
5. JULES VERNES; Book Collecting Information 25.04.2012
<<http://julesverne.ca/vernebooks/jvbkjourney.html>>
6. COLLECTION FEHRMANN, Jules Verne und die Elektrizität 25.04.2012
<http://www.j-verne.de/verne_technik01_1.html>
7. WIKIPEDIA, die Reise zum Mittelpunkt der Erde 29.02.2012
<http://de.wikipedia.org/wiki/Die_Reise_zum_Mittelpunkt_der_Erde_%28Roman%29>
8. WIKIPEDIA, A Journey to the Center of the Earth 24.04.2012
<http://en.wikipedia.org/wiki/A_Journey_to_the_Center_of_the_Earth>
9. WIKIPEDIA, Cesta do středu Země 24.04.2012
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Cesta_do_středu_Země>
10. ALIEN CONTACT, Jules Verne im *Ungarischen Lloyd* 1867-1876 25.04.2012
<http://www.epilog.de/texte/verne-jules-1828/Ungarischer_Lloyd_1867_1876.htm>
11. DANTE CONNECTION, Martin Graf: Die Reise zum Mittelpunkt der Erde 25.04.2012
<<http://www.danteconnection.de/martin-graf-die-reise-zum-mittelpunkt-der-erde/2012/02/>>
12. COLLECTION FEHRMANN, Jules Verne Biografie 29.02.2012
<http://www.j-verne.de/verne_bio_nantes.html>
13. COLLECTION FEHRMANN, Der „Hausverleger“ Jules Vernes: Pierre-Jules Hetzel 24.04.2012
<http://www.j-verne.de/verne_hetzel.html>
14. DIE FASZINATION DER FERNE: Jules Verne; 2006
Informationsmaterial der Jules Verne WEB-Site www.j-verne.de; Andreas Fehrmann,
15. WIKIPEDIA; Eintrag über Jules Verne 29.02.2012
<http://de.wikipedia.org/wiki/Jules_Verne>
16. COLLECTION FEHRMANN; Auseinandersetzung mit dem Begriff Science Fiction 29.02.2012
<<http://www.j-verne.de/abenteuer6.html>>
17. BIOGRAFIE ÜBER JULES VERNE 29.02.2012
<http://www.dieterwunderlich.de/Jules_Verne.htm>
18. WIKIPEDIA; Eintrag über Humphry Davy 24.12.2012
<http://de.wikipedia.org/wiki/Humphry_Davy>
19. NORTH AMERICAN JULES VERNE SOCIETY, INC; a note to new readers 25.04.2012
<<http://najvs.org/readers.shtml>>
20. WIKIPEDIA; Eduard Riou 25.04.2012
<http://en.wikipedia.org/wiki/Eduard_Riou>
21. KINDERBUCHHAUS; Artikel über Martin Graf 25.04.2012
<<http://www.kinderbuchhaus.de/2011/04/martin-graf/>>
22. WORLDCAT IDENTITIES, Griffith and Farran 26.04.2012
<<http://www.worldcat.org/identities/lccn-no2004-120702>>

7. RESUMÉ

Ich wählte die Aufgabe „Illustriere ein Buch von Jules Verne oder einem anderen Abenteuerautor“ aufgrund meines persönlichen Interesses an Romanen und weil ich vorher noch keinen Roman von ihm gelesen hatte. Das war eine sehr gute Möglichkeit für mich, mehr von der Arbeit eines bekannten Schriftstellers kennen zu lernen und mich mit einem mir unbekanntem Text auseinander zu setzen.

Ich wählte „Die Reise zum Mittelpunkt der Erde“ aus verschiedenen Gründen. Der erste war, dass weder das Buch vorher gelesen hatte, noch einen Film dazu gesehen hatte und es somit ein fast neues Thema für mich war.

Mein zweiter Grund waren die Ideen, die mir kamen, während ich das Buch las. Ich hatte anfangs sehr viele Ideen zu Illustrationen, musste mich dann aber auf 32 einschränken. Der dritte Grund für meine Wahl war der Wunsch einmal ein Buch zu illustrieren, das zum Weltliteraturerbe zählt.

Ich erfüllte meine Aufgabe, indem ich eine Mischung aus Grafzeichnungen und Aquarellen anfertigte. Die Gestaltung der Illustrationen ist klassisch und ohne Ränder.

Für den Text wählte ich die Schriftart „Minion pro“, die ich auch auf dem Umschlag verwendete. Diese Schrift passt meiner Meinung nach perfekt in das Buch, da sie weder zu hoch noch zu weit läuft und sich dadurch angenehm in einem langen Text lesen lässt.

Für die Umschlaggestaltung wählte ich ein gedrucktes Ledermuster mit goldgelben Buchstaben und ein Bild von dem Vulkan, durch den die Abenteurer in das Innere der Erde gelangen. Der gelbe gedruckte Titel wirkt wie eine Goldprägung.

8. SEZNAM PŘÍLOH

- DODATEK 1 – Ruhmkorffovy lampa
- DODATEK 2 – Ryba
- DODATEK 3 – Ilustraci z Riou
- DODATEK 4 – Ilustraci z Dugdale
- DODATEK 5 – Pop-Up-kniha
- DODATEK 6 – Ilustraci z Martinu Grafu
- DODATEK 7 - písmo „Sütterlin“
- DODATEK 8 – nápadu pro cover
- DODATEK 9 - Cover
- DODATEK 10 – frontispis
- DODATEK 11 – mapu cesty
- DODATEK 12 – profesor Lidenbrock
- DODATEK 13 – zpráva z Arna Saknussemnu
- DODATEK 14 – objev
- DODATEK 15 – hádka
- DODATEK 16 – cesta s vlakem
- DODATEK 17 - Frelerské kostel
- DODATEK 18 – profesor Lidenbrock a Axel zastihují Hansa
- DODATEK 19 – cesta
- DODATEK 20 – Snaefelsjökul
- DODATEK 21 – odkaz
- DODATEK 22 – cesta do středa na země
- DODATEK 23 - velké jeskyně
- DODATEK 24 – nedostatek
- DODATEK 25 – Hansový potok
- DODATEK 26 – přestávka
- DODATEK 27 – opouštět
- DODATEK 28 – zranění
- DODATEK 29 – moře Lidenbrock
- DODATEK 30 – houby...
- DODATEK 31 – ryba
- DODATEK 32 – Dinosaurů bojů
- DODATEK 33 – gejzír
- DODATEK 34 – bouře
- DODATEK 35 – ztroskotání
- DODATEK 36 – kompas
- DODATEK 37 - lebka
- DODATEK 38 – velký les
- DODATEK 39 – cesta z Saknussemu
- DODATEK 40 – katastrofa
- DODATEK 41 – teorie z profesoru Lidenbrocku
- DODATEK 42 – výbuch
- DODATEK 43 - sopka „Stromboli“ na Itálie
- DODATEK 44 - důkaz
- DODATEK 45 - záložky

DODATEK 1 ¹
Ruhmkorffový lampa

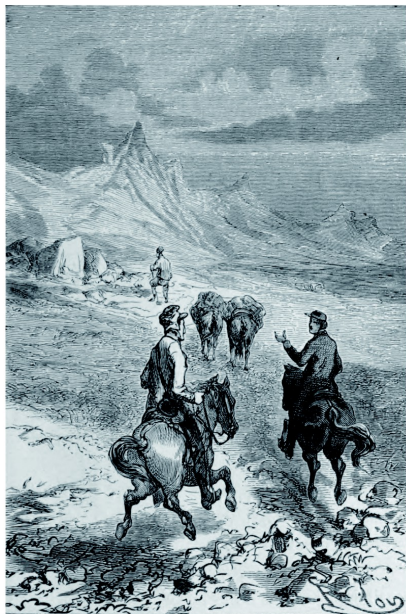
DODATEK 2 ^{2 3}
Ryba

¹ COLLECTION FEHRMANN, Jules Verne und die Elektrizität 25.04.2012
<http://www.j-verne.de/Bilder/ruhm_de_vries.jpg>
² TIERDOKU.COM, europäischer Stör 25.04.2012
<<http://tierdoku.com/images/Europ%C3%A4ischer-St%C3%B6r-1832.jpg>>
³ vlastní obraz

DODATEK 3^{1 2 3}

Ilustraci z Riou

¹ WIKIPEDIA, Voyage au centre de la Terre 25.04.2012

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/28/Voyageaucentrede00vernuoft_raw_0069_1.png>

² WIKIPEDIA, Voyage au centre de la Terre 25.04.2012

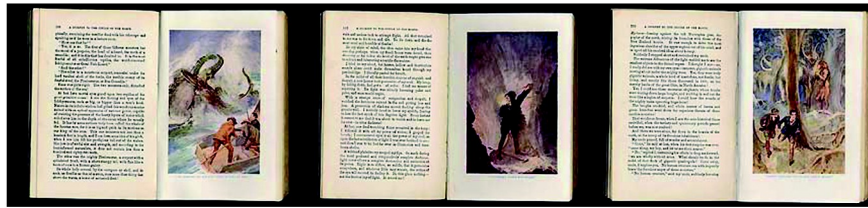
<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/df/Voyageaucentrede00vernuoft_raw_0101_1.png>

³ WIKIPEDIA, Voyage au centre de la Terre 25.04.2012

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/33/Voyageaucentrede00vernuoft_raw_0151_1.png>

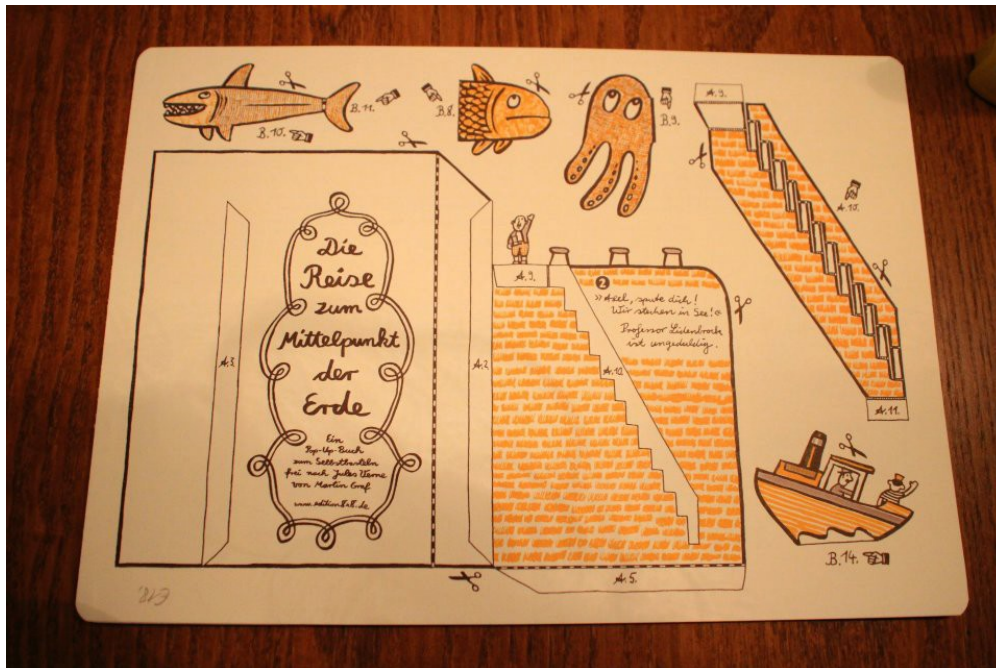
DODATEK 4¹

Ilustraci z Dugdale

DODATEK 5²

Pop-Up-kniha

¹ JULES VERNES; Book Collecting Information 25.04.2012

<<http://julesverne.ca/vernebooks/jvbkjourney.html>>

² DANTE COLLECTION, die Reise zum Mittelpunkt der Erde 25.04.2012

<<http://www.danteconnection.de/martin-graf-die-reise-zum-mittelpunkt-der-erde/2012/02/>>

DODATEK 6¹

Ilustraci z Martinu Grafu

DODATEK 7²

písmo „Sütterlin“

u	b	r	d	n	f	g	h	i	j	k	l	m
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z
n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

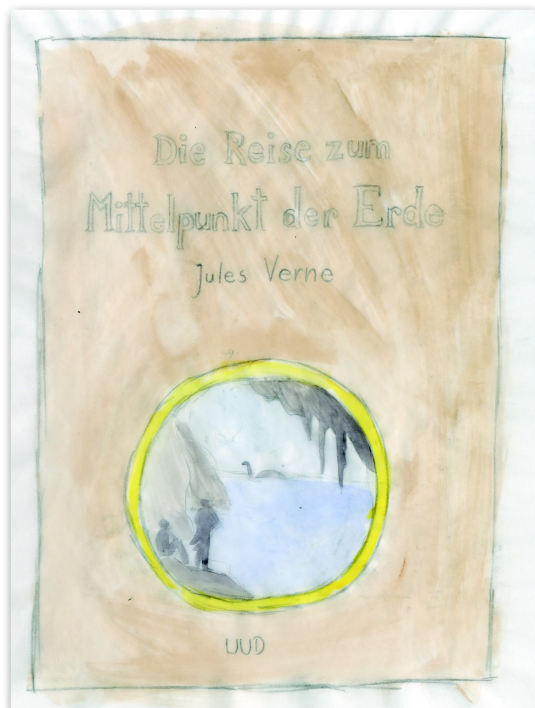
¹ DANTE COLLECTION, die Reise zum Mittelpunkt der Erde 25.04.2012

<<http://www.danteconnection.de/martin-graf-die-reise-zum-mittelpunkt-der-erde/2012/02/>>

² SÜTTERLIN-SCHRIFT LESEN, Sütterlin-Schrift schreiben lernen 20.01.2012

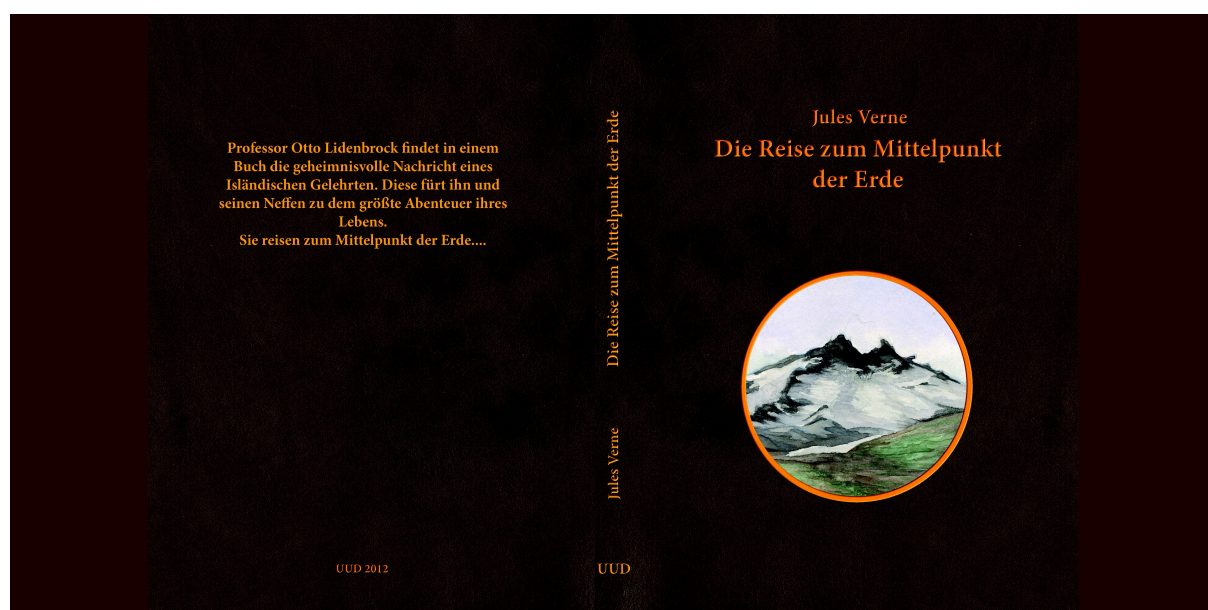
<<http://www.suetterlinschrift.de/Lese/Sutterlin0.htm>>

DODATEK 8¹
nápadu pro cover

¹ vlastní obraz

DODATEK 9 ¹
Cover

DODATEK 10²
frontispis

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

DODATEK 1¹

mapu cesty

¹ vlastní obraz

DODATEK 12^{1 2}
profesor Lidenbrock

¹ WIKIPEDIA, Voyage au centre de la Terre 25.04.2012

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/51/Voyageaucentrede00vernuoft_raw_0015_1.jpg>

² vlastní obraz

DODATEK 13¹

zpráva z Arna Saknussemnu

DODATEK 14²
objev

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

DODATEK 15¹

„Was bedeutet das Wort Scartaris, fragte ich, und was haben die Kalenden des Juli dabei zu schaffen?“
 Mein Oheim besann sich einige Augenblicke. Einen Augenblick hatte ich Hoffnung, aber auch nur einen Augenblick, denn bald antwortete er mir folgendermaßen:
 „Was Du Dunkelheit nennst, ist für mich Licht. Dies beweist die sinnreiche Sorge, womit Saknusemm seine Entdeckung genau berechnen wollte. Der Snaifelds hat mehrere Krater, und es war daher erforderlich, denjenigen, welcher zum Mittelpunkt der Erde führt, anzugeben. Wie hat's nun der gelehrte Isländer gemacht? Er hat bemerkt, dass beim Herannahen des ersten Juli, also gegen Ende des Jani, eine der Bergspitzen, der Scartaris, ihren Schatten bis zu der Mündung des fraglichen Kraters werfe, und hat diese Tatsache in dem Dokument niedergelegt. Dies war die genaueste Angabe, so dass man, wenn man einmal auf dem Gipfel des Snaifelds sich befindet, unmöglich mehr in Zweifel sein kann, welcher Weg einzuschlagen.“
 Allerdings wusste mein Oheim eine Antwort auf Alles. Ich sah wohl, dass ihm bei den Worten des alten Pergaments nicht beizukommen war. Ich setzte ihm daher von dieser Seite aus nicht mehr zu, und da ich vor Allem ihn überzeugen musste, so ging ich zu den wissenschaftlichen Einwendungen über, welche meines Erachtens ganz anders bedeutsam waren.
 „Nun“, sagt' ich, „die Phrase Saknusemm's, ich muss es zugeben, ist klar und lässt über ihren Sinn keinen Zweifel mehr. Ich gehe sogar zu, dass das Dokument den Anschein völliger Echtheit hat. Dieser Gelehrte ist in das Innere des Snaifelds hinaufgestiegen und hat gesehen, wie der Schatten des Scartaris den Rand des Kraters vor dem ersten Juli bestrich, er hat sogar aus den sagenhaften Erzählungen seiner Zeit entnommen, dass dieser Krater zum Zentrum der Erde führe. Aber dass er selbst dahin gedrungen, dass er von einer Reise dahin wieder zurückgekehrt sei, glaub' ich durchaus nicht!“
 „Und aus welchem Grund?“ sagte mein Oheim mit ausnehmend spöttischem Ton.
 „Weil alle Theorien der Wissenschaft beweisen, dass eine solche Unternehmung unausführbar ist!“

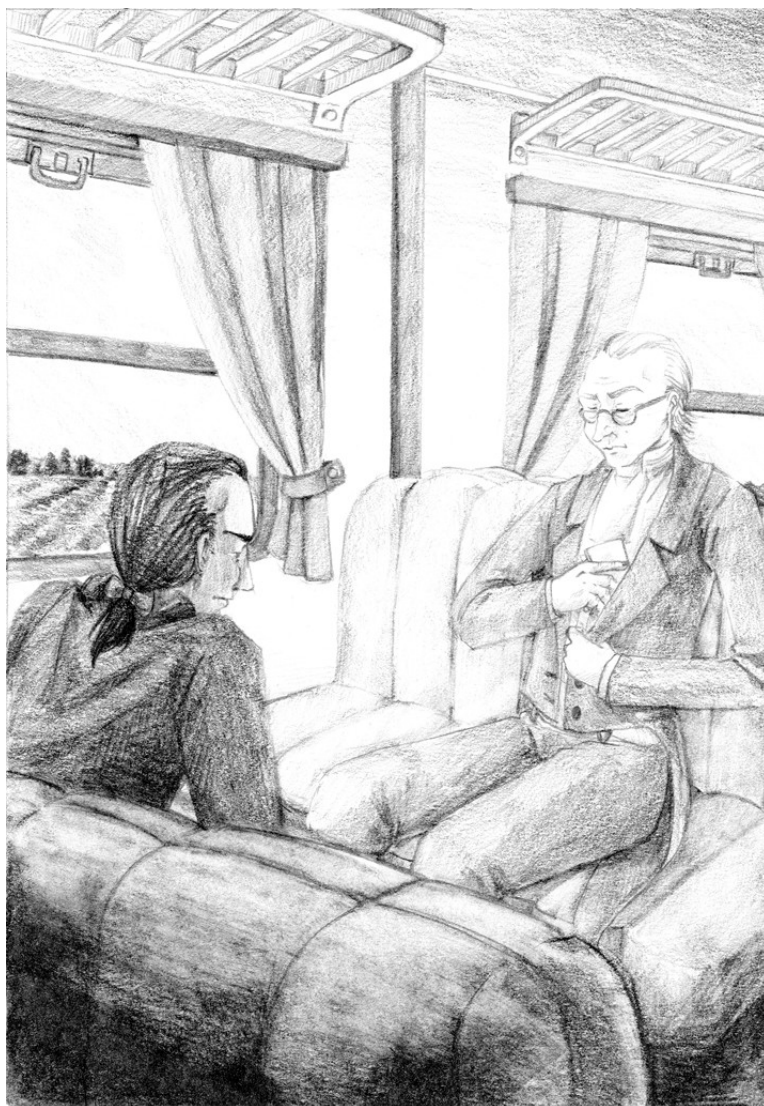
„Alle Theorien sprechen das aus!“ erwiderte der Professor mit gutmütiger Miene.
 „Ja, die schlechten Theorien! Die armseligen Theorien werden uns genieren!“
 Ich sah, dass er sich über mich lustig machte, aber ich fuhr dem ungeachtet fort: „Ja! es ist eine ausgemachte Sache, dass die Wärme unter der Erdoberfläche mit siebzig Fuß Tiefe um einen Grad zunimmt; nehmen wir nun dies steigende Verhältnis als sich gleichbleibend an, so muss, da der Erdradius fünfzehnhundert Meilen beträgt, im Zentrum eine Temperatur stattfinden von mehr als zweimal hunderttausend Grad! Die Stoffe im Inneren der Erde befinden sich daher im Zustand des glühenden Gas, denn die Metalle, Gold, Platina, die härtesten Steine widerstehen nicht einer solchen Hitze. Ich darf also fragen, ob es möglich sei, in eine solche Umgebung zu gelangen.“
 „Also, Axel, die Hitze macht Dir Bedenken?“
 „Allerdings. Kämen wir bis zu einer Tiefe von nur zehn Meilen, so wären wir an der Grenze der Erdrinde, denn da ist die Temperatur bereits über dreizehnhundert Grad.“
 „Und Du hast Angst zu zerschmelzen?“
 „Ich überlasse Ihnen die Entscheidung der Frage“, erwiderte ich mit Humor.
 „So will ich Dir meine Meinung bestimmt sagen“, entgegnete der Professor Lidenbrock, indem er einen hohen Ton annahm: „Weder Du, noch irgend ein Mensch weiß einigermaßen zuverlässig, was im Inneren des Erdballs vorgeht, da man kaum erst den zwölf tausendsten Teil ihres Radius kennt; daher ist die Wissenschaft außerordentlich vervollkommnungsfähig und jede Theorie wird von einer neuen umgestürzt. Hat man ja bis auf Fourier geglaubt, die Temperatur der Planetenräume sei stets abnehmend, und jetzt weiß man, dass die höchste Kälte der Aetherregionen nicht über vierzig bis fünfzig Grad unter Null steigt. Warum könnte es mit der Wärme im Inneren nicht ebenso der Fall sein? Wehalb sollte sie nicht in einer gewissen Tiefe eine nicht mehr zu übersteigende Höhe erreichen, anstatt bis zu einer Höhe zu steigen, wo die störrigsten Metalle schmelzen?“
 Da mein Oheim die Frage auf das Ge

¹ vlastní obraz

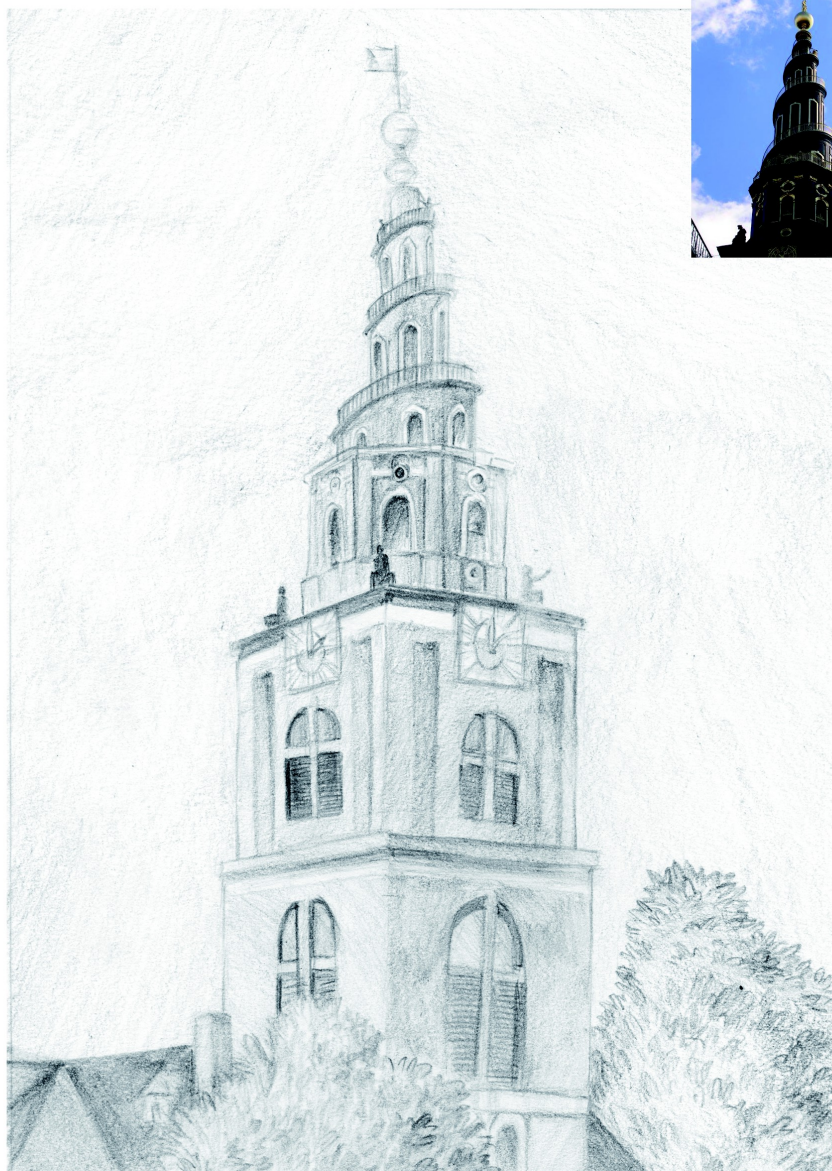
DODATEK 16¹
césta s vlakem

¹ vlastní obraz

DODATEK 17 - ¹ ²

Frelerské kostel

¹ vlastní obraz

² WELTATLAS.DE, Fotos von Kopenhagen

<<http://www.welt-atlas.de/datenbank/fotos.php?kartenid=1-146&fotoid=1-146-20>>

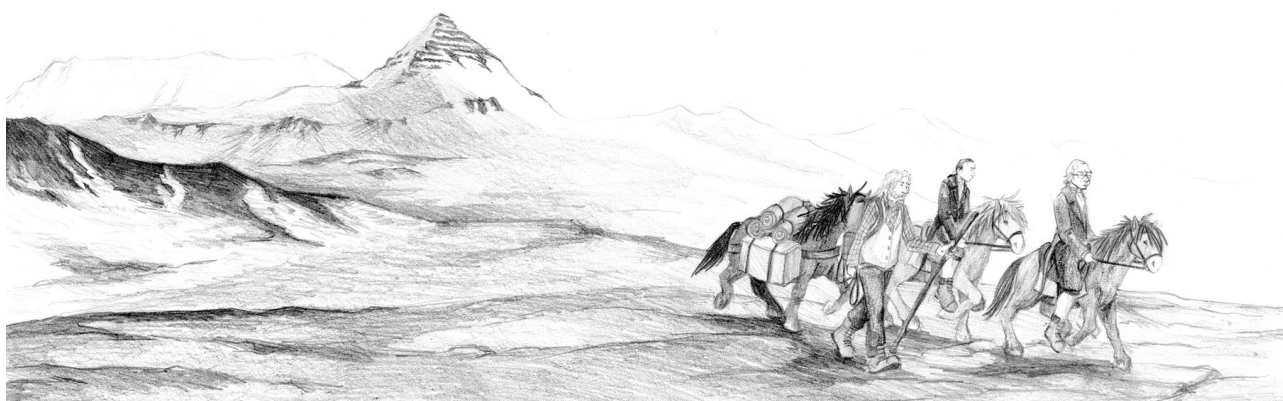
DODATEK 18¹

profesor Lidenbrock a Axel zastihují Hansa

DODATEK 19²

césta

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

DODATEK 20¹

Snaefelsjökul

Später entstand schräg von Südwest nach Nordost über die ganze Insel ein Spalt, durch welchen die trachytische Masse sich nach und nach ergoss.

Dieses vollzog sich damals ohne gewaltsamen Ausbruch. Es fand ein enormer Ausfluss statt, und die geschmolzenen aus dem Inneren der Erde ausgeworfenen Stoffe breiteten sich ruhig aus in großen Streifen oder warzenartigen Massen. Zu dieser Epoche entstanden die Feldspate, Syenite und Porphyre.

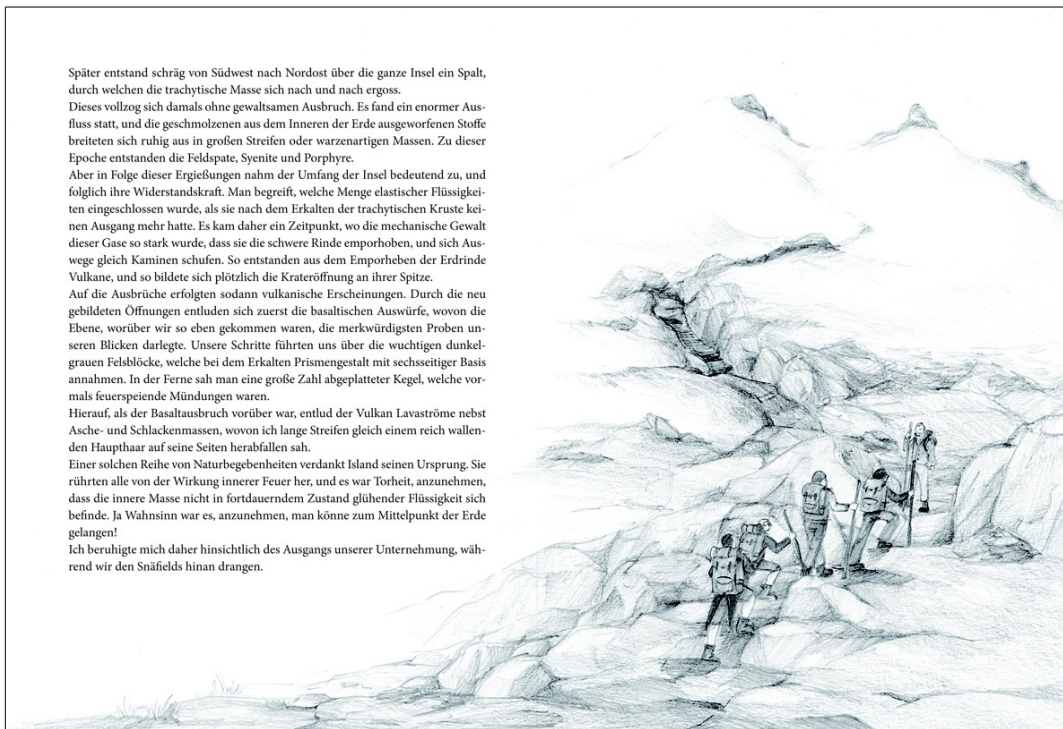
Aber in Folge dieser Ergießungen nahm der Umfang der Insel bedeutend zu, und folglich ihre Widerstandskraft. Man begreift, welche Menge elastischer Flüssigkeiten eingeschlossen wurde, als sie nach dem Erkalten der trachytischen Kruste keinen Ausgang mehr hatte. Es kam daher ein Zeitpunkt, wo die mechanische Gewalt dieser Gase so stark wurde, dass sie die schwere Rinde emporhoben, und sich Auswege gleich Kaminen schufen. So entstanden aus dem Emporheben der Erdrinde Vulkane, und so bildete sich plötzlich die Krateröffnung an ihrer Spitze.

Auf die Ausbrüche erfolgten sodann vulkanische Erscheinungen. Durch die neu gebildeten Öffnungen entluden sich zuerst die basaltischen Auswürfe, wovon die Ebene, worüber wir so eben gekommen waren, die merkwürdigsten Proben unserer Blicke darlegte. Unsere Schritte führten uns über die wuchtigen dunkelgrauen Felsblöcke, welche bei dem Erkalten Prismengestalt mit sechsseitiger Basis annahmen. In der Ferne sah man eine große Zahl abgeplatteter Kegel, welche vormals feuerspeiende Mündungen waren.

Hierauf, als der Basaltausbruch vorüber war, entlud der Vulkan Lavaströme nebst Asche- und Schlackenmassen, wovon ich lange Streifen gleich einem reich wallenden Haupthaar auf seine Seiten herabfallen sah.

Einer solchen Reihe von Naturbegebenheiten verdankt Island seinen Ursprung. Sie rührten alle von der Wirkung innerer Feuer her, und es war Torheit, anzunehmen, dass die innere Masse nicht in fortwährendem Zustand glühender Flüssigkeit sich befinde. Ja Wahnsinn war es, anzunehmen, man könne zum Mittelpunkt der Erde gelangen!

Ich beruhigte mich daher hinsichtlich des Ausgangs unserer Unternehmung, während wir den Snaefelds hinan drangen.

DODATEK 21²

odkaz

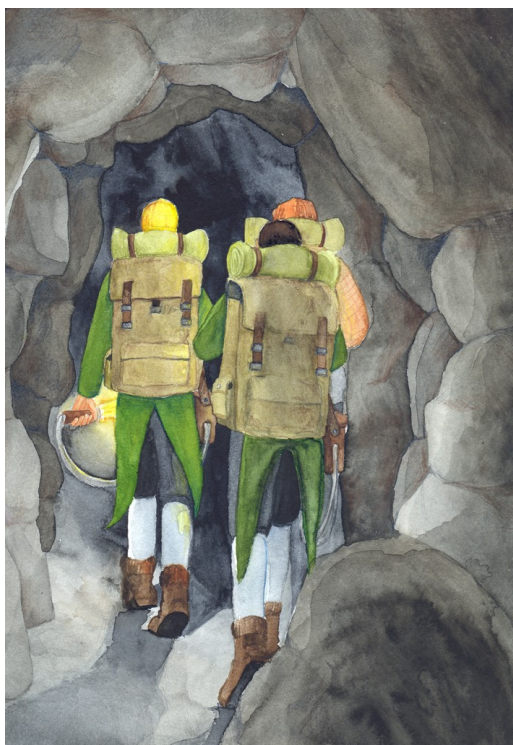

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

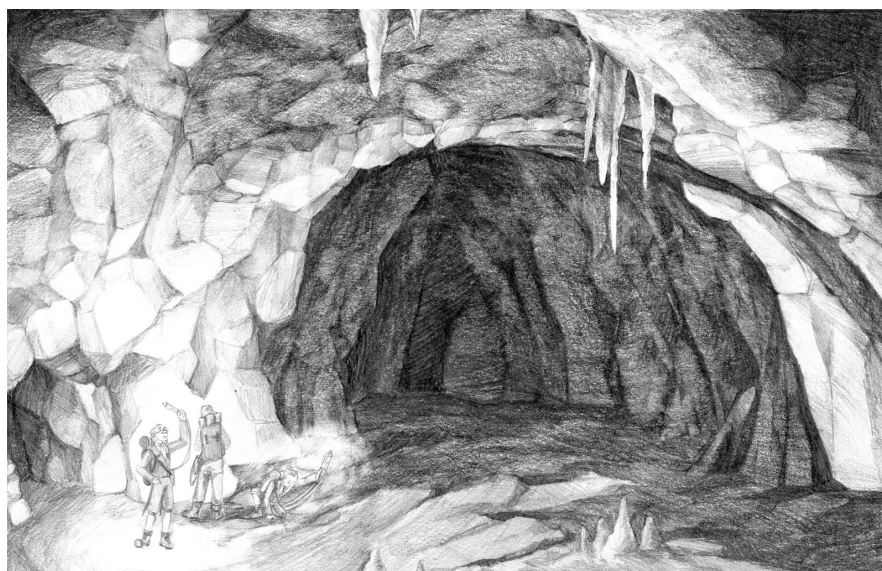
DODATEK 22¹

césta do středa na zemně

DODATEK 23²

velké jeskyně

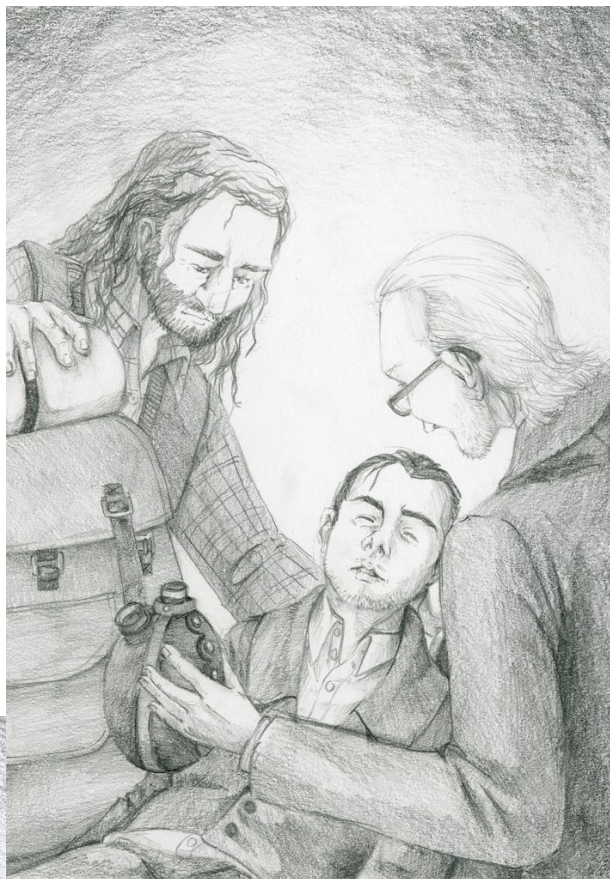

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

DODATEK 24¹

nedostatek

DODATEK 25²

Hansový potok

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

DODATEK 26¹

přestávka

DODATEK 27²

opouštět

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

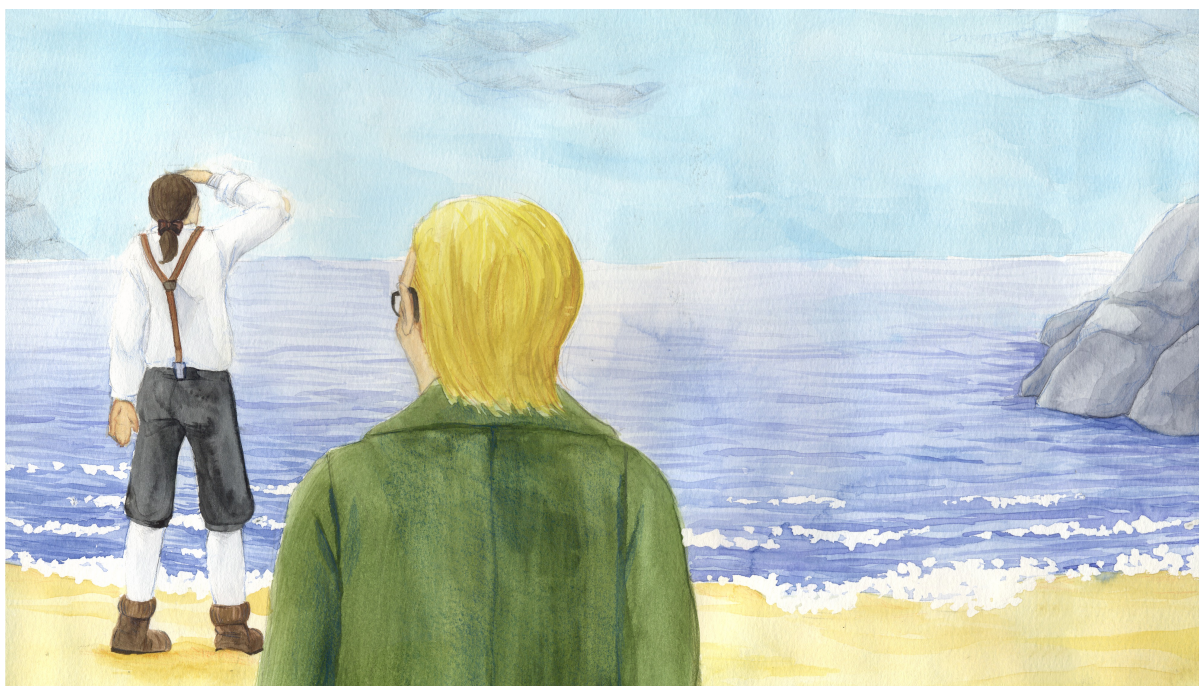
DODATEK 28¹

zranění

DODATEK 29²

moře Lidenbrock

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

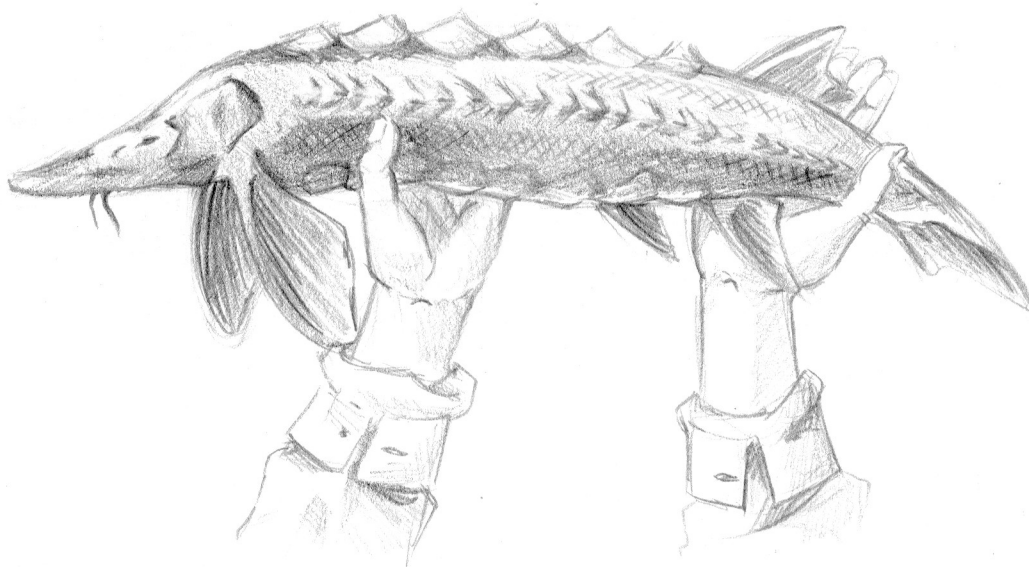
DODATEK 30¹

houby...

DODATEK 31²

ryba

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

DODATEK 32¹

Dinosauria bojojí

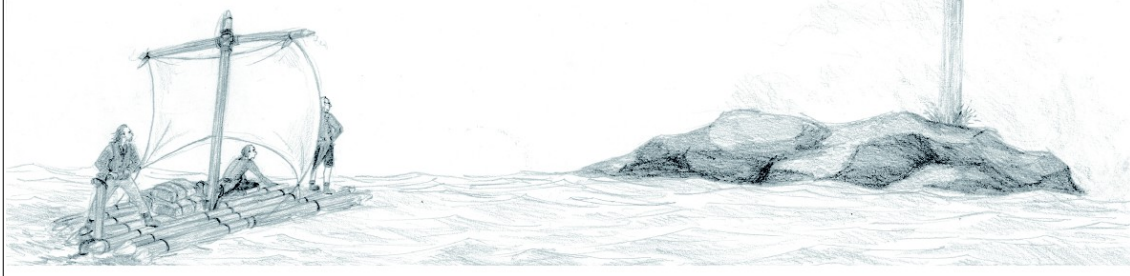

¹ vlastní obraz

DODATEK 33¹

gejzír

bedroht sind. Ich untersuche die Strömung. Es ist keine vorhanden.
Gegen vier Uhr kletterte Hans den Mast hinauf, überblickt oben den ganzen Kreis, welchen der Ozean vor dem Floß beschreibt, und hält an einem Punkte an. Sein Angesicht zeigt nichts von Überraschung, aber sein Auge haftet da fest.
„Er hat etwas gesehen“, sagte mein Oheim.
„Ich glaube.“
Hans steigt wieder herab, streckt seinen Arm südlich und sagt: „Der nere!“
„Dort unten?“ wiederholte mein Oheim.
Und er ergriff sein Fernrohr, blickte achtsam eine Minute lang, die mir sehr lange dauerte.
„Ja, ja!“ rief er aus.
„Was sehen Sie?“
„Einen ungeheuren Wasserstrahl, der aus dem Wasser aufsteigt.“
„Noch ein Seeungeheuer?“
„Vielleicht.“
„Also richten wir das Vorderteil mehr westlich, denn wir wissen, wie wir daran sind mit der Gefahr, diesen Ungeheuern der Urzeit zu begegnen.“
„Lassen wir's gehen“, erwiderte mein Oheim.
Ich beuge mich wieder zu Hans, der mit unbeugsamer Strenge sein Steuer handhabt.
Jedoch, wenn man von so weiter Entfernung aus – sie ließ sich mindestens auf zwölf Meilen schätzen – den empor geworfenen Wasserstrahl wahrnehmen kann, so muss es ein Tier von übernatürlicher Größe sein. Zu fliehen verlangte die ganz

DODATEK 34²

bouře

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

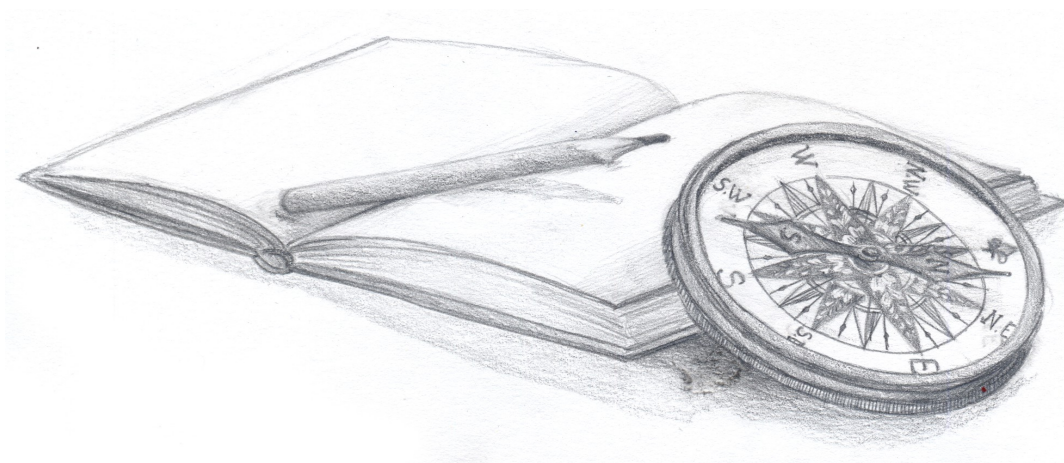
DODATEK 35¹

ztroskotání

DODATEK 36²

kompas

¹ vlastní obraz

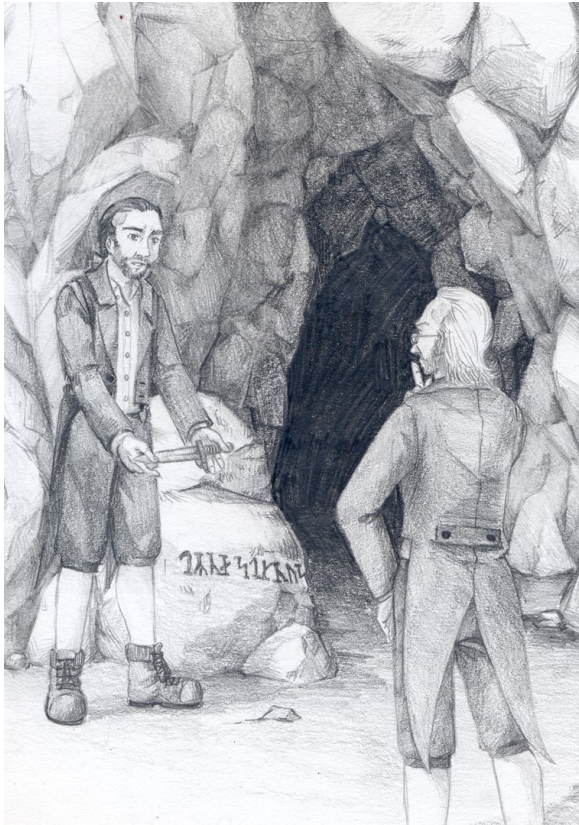
² vlastní obraz

DODATEK 37¹
lebka

DODATEK 38²
velký les

¹ vlastní obraz
² vlastní obraz

DODATEK 39¹

césta z Saknussemu

DODATEK 40²

katastrofa

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

DODATEK 41¹

teorie z profesoru Lidenbrocku

¹ vlastní obraz

DODATEK 42¹

výbuch

DODATEK 43²

sopka „Stromboli“ na Itale

Höchstens fünfhundert Fuß über unserm Kopf öffnete sich der Krater eines Vulkans, aus welchem von Viertel- zu Viertelstunde mit starkem Donnergetöse eine hohe Flammensäule, vermischt mit Bimsstein, Asche und Lava hervor drang. Nach unten, über einen ziemlich steilen Abhang, ergossen sich ausgeworfene Stoffe in Streifen sieben- bis achthundert Fuß hinab, woraus sich für den Vulkan eine Gesamthöhe von dreihundert Klafter ergab. Sein Fuß verlor sich in einem wahren Garten grüner Bäume, unter denen ich Ölbäume, Feigen und mit roten Trauben reich beladene Reben unterschied.

So sehen nicht nordische Länder aus, das musste man zugeben. Wenn der Blick über diese grüne Umgebung hinaus schweifte, verlor er sich gleich in den Gewässern eines wunderlichen Meers oder Sees, der dieses Zauberland zu einer großen Insel von kaum einigen Meilen machte. Östlich sah man hinter einigen Häusern einen kleinen Hafen, worin eigentümlich geformte Schiffe auf azurblauen Wogen schaukelten. Weiter hinaus ragten Inselgruppen aus der Wasserfläche hervor, so zahlreich, dass sie wimmelten wie ein Ameisenhaufen. Westlich begrenzte fernes Küstenland den Horizont; auf der einen war in harmonisch geformten Umrissen blaues Gebirg gezeichnet. Auf den anderen, die ferner waren, sah man einen erstaunlich hohen Bergkegel, aus dessen Spitze eine Rauchsäule aufstieg. Nördlich schimmerte in den Sonnenstrahlen eine unendlich weite Wasserfläche, woraus hier und dort ein Mast oder ein schwellendes Segel hervor glänzte.

Das Überraschende eines solchen Anblicks erhöhte noch hundertfach die wunderbare Schönheit desselben.

„Wo sind wir? wo sind wir?“ wiederholte ich leise. Hans schloss gleichgültig seine Augen, und mein Oheim schaute das zauberhafte Bild, ohne es zu begreifen.

„Wie auch dieser Berg heißen mag“, sagte er endlich, „es ist hier ein wenig heiß. Die Explosionen dauern ununterbrochen fort, und es verlohnte wahrhaftig nicht der Mühe, einem Ausbruch glücklich entronnen zu sein, um einen Felsblock auf den Kopf zu bekommen. Wir wollen hinabsteigen, da werden wir erfahren, woran wir sind. Übrigens hab' ich Hunger und Durst zum Sterben.“

Gewiss, der Professor war kein schwärmerischer Kopf. Ich meinerseits hätte Bedürfnis und Strapazen vergessen, und wäre noch Stunden lang an dieser Stelle geblieben, aber ich musste mich meinen Gefährten anschließen.

Der Abhang des Vulkans war sehr steil. Wir glitten in Schluchten voll Asche, in-

dem wir den Lavaströmen auswichen, welche gleich feurigen Schlangen hinab flossen. Beim Hinabsteigen plauderte ich geschwätzig, denn meine volle Phantasie musste sich aussprechen.

„Wir sind in Asien“, rief ich aus, „an Indiens Küsten, auf den Malaischen Inseln, in Ozeanien! Wir sind durch die Hälfte des Erdballs gefahren, um bei den Antipoden Europas herauszukommen.“

„Aber die Magnetnadel!“ erwiderte mein Oheim.

„Ja, die Magnetnadel!“ sagte ich verlegen. „Sollten wir ihr glauben, so sind wir stets nordwärts gefahren.“

„Also hat sie gelogen?“

„Oh! Gelogen!“

„Sofern nicht hier der Nordpol liegt!“

„Der Pol nicht; aber ...“

Es lag hier eine unerklärliche Tatsache vor.

Indessen näherten wir uns der grünen Ebene, welche einen so freundlichen Anblick gewährte. Hunger und Durst quälten mich. Zum Glück bot sich, nachdem wir zwei Stunden gegangen, unserm Blicken ein hübsches Feldstück dar, das ganz mit Oliven- und Granatbäumen und Reben bedeckt war, welche aussahen, als seien sie Jedermanns Eigentum.

¹ vlastní obraz

² vlastní obraz

DODATEK 44¹

důkaz

¹ vlastní obraz

DODATEK 45¹

záložky

¹ vlastní obraz